Pełny tekst nowej Konstytucji (patrz str. 8, 9, 10)

P Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok XII | ŁÓDŹ, WTOREK, 26-GO MARCA 1935 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 84

Trzęsienie ziemi w Zakopanem

oraz w okolicznych miejscowościach. — Powtarzające się wstrząsy podziemne.—Co zanotowały stacje meteorologiczne

Kraków, 25 marca.

Dziś rano otrzymaliśmy z Zakopanego wiadomość o trzęsieniu ziemi w Zakopanem i Tatrach. Wstrząsy były lekkie, odczuto je jednakże zarówno w samem Zakopanem, jak i na Podhalu.

Pierwsze wstrząsy zanotowała stacja meteorologiczna w Zakopanem w dn. 23 b. m. o godz. 9.18 rano, nie zawiadomiła o nich jednak PIM., ponieważ brak było potwierdzenia tej wiadomości ze strony ludności, koniecznego w takich wypadkach.

Wstrząsy powtórzyły się wczorajszej nocy

I BYŁY TYM RAZEM ZUPEŁNIE WYRAŹNE.

Zakopane, 25 marca.

Kierownik stacji PIM w Zakopanem podaje swoje spostrzeżenia o trzęsieniu ziemi w następujących słowach:

„W nocy z 24 na 25 bm. o godz. 0.46 odczuto w Zakopanem wstrząs podziemny. Budynek muzeum tatrzańskiego drgnął, a znajdujące się w sali przedmioty poruszyły się. Lampa wisząca zakołysała się zupełnie wyraźnie. Wstrząs zbudził mnie ze snu. W pokoju zgasło w tej chwili światło."

Wstrząs ten odczuło także wiele innych osób. Szczególnie wyraźnie odczuto go po wsiach.

Zakopane, 25 marca.

Wstrząs ziemi, jaki odczuto ubiegłej nocy, zrobił na mieszkańcach silne wrażenie i stał się przedmiotem ogólnych komentarzy.

Od rana napływają do instytutu meteorologicznego telefonicznie wciąż nowe zapytania i relacje. Wszystkie relacje ludności zgadzają się ze sobą w szczegółach zarówno co do czasu, jak i spostrzeżeń.

Osoby, słuchające radja, usłyszały podczas trwania wstrząsu trzaski. W sanatorjum nauczycielskiem w Zakopanem odczuto tak silny wstrząs, że dzwonki samoczynnie poczęły dzwonić,

A KILKA OSÓB WYPADŁO Z ŁÓŻEK.

W urzędzie pocztowym w Zakopanem stanęły o godz. 4.25 rano dwa zegary, które wedle zapewnienia naczelnika tego urzędu, szły do tej chwili zupełnie normalnie i dokładnie wskazywały czas. Świadczyłoby to o tem,

ŻE O TEJ PORZE ZIEMIA ZNOWU DRGNĘŁA.

Jak nam donoszą, odczuto wstrząsy podziemne również w Tatrach, Morskiem Oku, na Hali Chochołowskiej, w Poroninie, Czarnym Dunajcu i Kościeliskach.

Zakopane, 25 marca.

(Pat) — Dzisiaj w nocy, o godz. 0.46, przeżyło Zakopane i najbliższe okolice, niezwykły wypadek. **Oto po silnym, głuchym, jakby spod ziemi idącym huku, zatrzęsła się silnie ziemia. Wstrząs trwał od kilku do kilkunastu sekund. Wstrząs odczuto zarówno w całem Zakopanem, jak i w Morskiem Oku, w Tatrach, dolinach: Kościeliskiej, Chochołowskiej, pozatem w Pieninach, w Poroninie i Białym Dunajcu. W niektórych domach wstrząs poprzesuwał o kilka centymetrów meble i łóżka, na których śpiący odczuli silne wstrząsy, a nawet podrzucania.**

W piwnicy sklepowej, w Bazarze Polskim, wstrząs strącił z półek kilka flaszek z napojami. Podobnego wypadku nie notowały dotychczas tutejsze kroniki

Według relacyj pewnych osób, przed hukiem, zaobserwować miano silny błysk światła. Relacji tej jednak nie sprawdzono. Stwierdzono natomiast, że w dniu 23 b. m. około godz. 9-ej rano, szereg osób odczuło liczne wstrząsy oraz, **że również po silnych wstrząsach o godzinie 0.46 mniej więcej w 3 godziny później, t. j. około godz. 4-ej nad ranem, ziemia zlekka zadrżała jeszcze raz.**

Kraków, 25 marca.

(Pat) — Wobec wstrząsu podziemnego w Zakopanem, zwróciliśmy się po informacje do krakowskiego obserwatorjum astronomicznego, które zakomunikowało nam co następuje:

W obserwatorjum krakowskiem sejsmografy ostatnio zostały unieruchomione dla badań grawimetrycznych, dla których brak drugiej piwnicy. Obserwatorjum otrzymało telegraficzną informację od prof. L. Grabowskiego, kierownika obserwatorjum politechniki lwowskiej, że tamtejsze sejsmografy nic nie zanotowały.

Wykład Hitlera przed Simonem:

Rosja jest wrogiem cywilizacji i chce napaść na Niemcy i cały Zachód. — Niemcy muszą się zbroić!.. — Walka z Włochami i Francją nad Dunajem. — Konferencje trwają nadal

Simon na to ani słowa, taka była ich rozmowa...

(Od specjalnego berlińskiego sprawozdawcy „Republiki")

MIN. SIMON I EDEN W BERLINIE.

Berlin, 25 marca.

Cały świat wsłuchany jest w odgłosy rozmów prowadzonych dziś przez Hitlera z Simonem i Edenem. Pozatem obecni są pp. Phipps (ambasador angielski w Berlinie) min. Neurath i von Ribbentropp.

Konferencja zaczęła się o godz. 10 min. 15 przed południem i **trwała do 14-ej bez przerwy.** O czem mówiono? K o m u n i k a t u z przebiegu rozmów niema. Wiadomo jednak, że podczas całego posiedzenia **kanclerz Hitler wygłosił jakgdyby monolog** — wielkie expose o sytuacji politycznej w Europie. **Anglicy nie odezwali się ani słowem; słuchali w milczeniu.** Hitler mówił więc **3 i pół godziny!**

Reuter donosi, że

Hitler przedstawić miał w swojem expose misję dziejową potężnych Niemiec, jako ochronę Europy i cywilizacji przed grożącem niebezpieczeństwem bolszewizmu sowieckiego. Hitler uważa Rosję zarówno pod względem moralnym jak i politycznym za odwiecznego wroga państw zachodnich. Hitler uważa, iż w chwili obecnej stan gospodarczy Rosji jest tak katastrofalny, że Sowiety muszą znaleźć wyjście z tej sytuacji przez wywołanie zamieszek wojennych i napaść na... Niemcy. Właśnie dlatego Niemcy musiały przystąpić do zbrojeń... Zawieranie w tych warunkach paktów z Z. S. R. R. byłoby zbrodnią wobec cywilizacji europejskiej.

Niemcy gotowe są ograniczyć zbrojenia, ale tylko jeśli wszystkie państwa uczestniczyć w rozbrojeniu będą w równej mierze, z uwzględnieniem specjalnego położenia poszczególnego państwa. **Wszystkie wielkie zagadnienia europejskie stoją przed Niemcami pod specjalnym kątem widzenia, wynikającym choćby z przyczyn geograficznych, i fakt ten musi być uwzględniony.**

Praktycznie oznacza to, że wszystkie państwa w Europie powinny się r o z b r o i ć, a Niemcom — ze względu na Rosję — należy pozwolić **zbroić się nadal.** Europa powinna wierzyć w dobrą wolę Niemiec!...

Sprawa Austrji: Zdaniem Hitlera, pakt naddunajski nie może być wyzyskany do przedłużenia obecnego **niemożliwego stanu pomiędzy Niemcami i Austrją.** Nie może on również pozwalać, by k t ó r y k o l w i e k z jego uczestników mieszał się do **wewnętrznych stosunków austrjackich.** Niemcom chodzi w tym wypadku przedewszystkiem o polityczną ingerencję **Włoch** i wpływy finansowe **Francji** w Wiedniu.

Sprawa Ligi Narodów: **Niemcy wrócą do Genewy po zupełnem uzyskaniu „równości" tj. po uzbrojeniu się jak same uznają za stosowne!...**

***

Po przemówieniu Hitlera ogłoszono przerwę. Gości zaproszono na śniadanie. **Podczas śniadania anglicy najmniejszem słówkiem nie zdradzili wrażenia, jakie wywarło to zgoła niepowszednie expose...** Niezwłocznie potem otwarto popołudniowe obrady. Drzwi są zamknięte i **do obecnej chwili niewiadomo, co się za drzwiami dzieje...** Dziennikarze zaproszeni byli na godz. 18-ą do ambasady angielskiej, aby wysłuchać wyjaśnień min. Simona i Edena. Zgłosili się tłumnie. Jednakże o godz. 19 m.

(Dalszy ciąg na str. 2-ej)

Wykład Hitlera przed Simonem

(DOKOŃCZENIE).

15 dopiero przybył pierwszy sekretarz ambasady angielskiej i oświadczył, że ministrowie angielscy wobec kontynuowania rozmów urzędowych **nie są w możności zetknięcia się z przedstawicielami prasy (sic!).**

Dalsze rozmowy odbędą się jutro rano.

Późną nocą w kołach dziennikarskich twierdzono, że ministrowie angielscy również i popołudniu nie ujawniali pozytywnie swych poglądów, **lecz zadawali raczej pytania, na które odpowiadał głównie p. Neurath.** W każdym razie ze strony angielskiej podkreślono, że **nie są to rokowania, ale luźne informacyjne rozmowy.**

Zwrot kolonij?

Londyn, 25 marca.

(Pat) — Sprawozdawca „Daily Mail" Ward Price, oświadcza na podstawie informacyj, uzyskanych od „jednej, z najbardziej wpływowych osobistości niemieckich", której nazwiska nie ujawnia, **że Hitler w rozmowie z Sir John Simonem,** wysunie przedewszystkiem następujące sprawy, jako żądania Niemiec. **1) przyznania Niemcom prawa budowy floty wojennej w wysokości 400.000 ton.**

2) uznania prawa Niemiec domagania się zwrotu niektórych kolonij zamorskich.

3) zniesienia międzynarodowej kontroli rzek: Odry, Wezery i Renu.

4) całkowitego równouprawnienia dla ludności niemieckiej w Kłajpedzie.

Odpowiedź: Moskwa-Paryż

Litwinow zaprasza Lavala do Rosji

Paryż, 25 marca.

Odpowiedzią niejako na expose Hitlera wobec anglików, jest nadeszła tu dzisiaj z Moskwy następująca depesza komisarza Litwinowa:

„Minister Laval — Paryż.

Z największem zadowoleniem dowiedziałem się o postanowieniach rządu francuskiego, dotyczących wizyty pańskiej w Moskwie. Spieszę wyrazić panu wielką radość i jednocześnie stwierdzić głębokie zainteresowanie, z jakiem oczekuję pańskiego przyjazdu do Moskwy.— **Jestem przekonany, że nasza wymiana poglądów i jej rezultaty, będą równie, a raczej bardziej owocne, niż dotychczasowe nasze spotkania i że wytworzą one nowy etap na drodze do zacieśnienia węzłów przyjaźni i współpracy, łączących nasze kraje, jak również na drodze wynalezienia skutecznej gwarancji pokoju".**

Dowiadujemy się, że podróż min. Lavala do Moskwy nastąpi dopiero po sesji Rady Ligi Narodów, t. j. **około 20-go kwietnia.** — Prawdopodobnie, sesja ta nastąpi w poniedziałek, d. 15 kwietnia.

* *

Paryż, 25 marca (PAT)

W dobrze poinformowanych kołach politycznych przypuszczają, iż minister spraw zagranicznych Laval uda się do Moskwy w końcu kwietnia, po zebraniu rady Ligi Narodów.

Przygotowania do tego zebrania oraz do konferencji w Stresa będą poprzedzone przez ożywioną działalność dyplomatyczną, która będzie wymagała obecności Lavala w Paryżu.

Zdemaskowani uczestnicy przyszłej konferencji rozbrojeniowej.

Wyjaśnienie

Berlin, 25 marca.

(Pat). Niemieckie biuro informacyjne donosi: W związku z wizytą ambasadora polskiego w Berlinie u ministra spraw zagranicznych Rzeszy, pojawiło się w prasie zagranicznej doniesienie o proteście rządu polskiego przeciwko ustawie niemieckiej z dnia 16 marca. **Czynniki kompetentne wyjaśniają, że to doniesienie jest całkowicie nieścisłe.**

Zastrzelili 2 strażników więziennych

a trzeciego ranili.—Zamach hiszpańskich rewolucjonistów

Madryt, 25 marca.

(Pat). Dwaj nieznani osobnicy strzelali z rewolwerów do strażników więziennych w chwili, gdy ci opuszczali więzienie. Dwaj strażnicy zostali zabici, trzeci ciężko raniony. Sprawcy zbiegli.

Jak sądzą był to akt protestu przeciw zaostrzeniu regulaminu więziennego.

Upadłość fabryki „Pe-Pe-Ge"

Syndykiem—dyr. Moniuszko

Grudziądz, 25 marca.

(PAT) W ub. sobotę została ostatecznie załatwiona sprawa fabryki „Pe-Pe-Ge" przez sąd okręgowy na posiedzeniu niejawnem. Sąd przyjął wniosek zgłoszony przez wierzycieli i postanowił ogłosić upadłość fabryki „Pe-Pe-Ge", wyznaczając jednocześnie na syndyka masy upadłościowej dyr. Moniuszkę z Warszawy, członka zarządu tow. „Grodzisk".

Teror hitlerowski w Gdańsku

Napady umundurowanych narodowych-socjalistów na polaków. — Aresztowanie kolejarzy polskich. — Konfiskata polskiej „Gazety Gdańskiej"

Gdańsk, 25 marca.

(Pat). W miejscowości Nentau, na terenie W. Miasta, **grupa 10-ciu narodowych socjalistów napadła i pobiła do krwi członka związku polaków, Alojzego Petkego,** który wracał ze zbiórki straży porządkowej związku polaków.

Kolejarze polacy Tysarczyk i Mielcarek, napadnięci zostali na ulicy Petershagen w Gdańsku, podczas rozdzielania gazety wyborczej polskiego komitetu wyborczego. Czynu tego dokonało kilkunastu narodowych socjalistów, częściowo umundurowanych, którzy grożąc pobiciem wydarli polakom teczkę z gazetami, obrzucając ich przytem obelgami.

Policja gdańska aresztowała kolejarzy polaków: Wasielskiego oraz Daszkego, którzy przybyli do lokalu, celem udekorowania sali na akademję polską. Kolejarze polscy mieli dziś stanąć przed sądem w trybie przyśpieszonym, jednak na interwencję komisarza generalnego R. P. min. Papee zostali uwolnieni.

Prezydent policji gdańskiej zarządził zajęcie dzisiejszego wydania „Gazety Gdańskiej" za podawanie **faktów teroru stosowanego przez narodowych socjalistów wobec ludności polskiej na terenie Wolnego Miasta.**

Gdańsk, 25 marca.

W Gdańsku dokonano napadu na dwuch polaków: Tade'go i Grzenkowskiego, zamieszkałych w Müggau pod Wrzeszczem.

Krytycznego wieczora obai udali się do biura filji Związku Polaków w Gdańsku, celem odebrania gazet polskich. W drodze powrotnej w Brentowie spotkali czterech umundurowanych hitlerowców z których jeden, wyciągnąwszy sztylet, zapytał po niemiecku:

„Co za gazety tam macie? Dawać je tu". Jednocześnie, nie czekając na odpowiedź, rzucił się na obu polaków i wyrwał im gazety z kieszeni.

Napadnięci byli w pierwszej chwili tak zaskoczeni, że nie myśleli o obronie, która byłaby zresztą bezcelowa wobec przewagi liczebnej uzbrojonych hitlerowców.

Jednocześnie inna grupa umundurowanych hitlerowców starała się odciąć polakom drogę do Müggau, co widząc, napastowani zbiegli do Wrzeszcza, — gdzie schronili się w Polskim Domu Akademickim.

Wypadek ten ilustruje dosadnie tak często ostatnio powtarzane zapewnienia czynników niemieckich w Gdańsku o chęci lojalnej współpracy z Polską..

Lekarz poznański doradcą rządu Liberji

Doniosła misja zasłużonego badacza groźnych chorób epidemicznych. — Pułk. dr. Osmólski zasłużył się w walce z dżumą i tyfusem

Poznań, 25 marca.

Jak się dowiadujemy, dotychczasowy szef sanitarny D.O.K. VII **pułk. dr. Osmólski wyjeżdża niebawem do Liberji,** gdzie w charakterze doradcy rządu liberyjskiego pełnić będzie funkcje rzeczoznawcy od spraw higjenicznych i walki z chorobami tropikalnemi.

Pułk. Osmólski jedzie do Liberji w ścisłem porozumieniu z Ligą Morską i Kolonjalną. W kraju, którego tropikalny klimat staje się często wrogiem europejczyków, zacznie on swoje badania od postawienia **trzech stacyj meteorologicznych,** poczem prowadzić będzie walkę z panującemi tam chorobami.

Zaznaczyć należy, że pułk. dr. Osmólski już jako młody lekarz prowadził prace lekarskie w walce z **epidemją tyfusu plamistego w Rosji,** poczem pracował **w Arabji, gdzie brał udział w wielkiej międzynarodowej ekspedycji do walki z dżumą i tam przygotował wielkie dzieło naukowe o tej strasznej chorobie.**

Skolei dr. Osmólski prowadzi walkę z dżumą i innemi chorobami w **Indochinach, na Wyspach Filipińskich, w Chinach i w Japonji.**

Tak więc — praca w Liberji będzie jedynie jednym z etapów wielkiej doniosłej pracy lekarskiej pułk. Osmólskiego, który na terenie Polski był swego czasu komendantem Oficerskiej Szkoły Sanitarnej a następnie komendantem Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Zgon najstarszej polki w Kanadzie

Antonina Przepiórkowska liczyła 113 lat

Winnipeg, 25 marca (PAT)

Zmarła tu w 113-ym roku życia najstarsza polka w Kanadzie, Antonina Przepiórkowska, urodzona w Zielińcu, powiatu porszczowskiego, przybyła do Kanady jako 81-letnia staruszka, t. j. przed 32 laty.

Wówczas miasteczko Rembrandt, gdzie zamieszkała jej rodzina, nie posiadało jeszcze połączenia kolejowego.

Staruszka odległość 60 kilometrów od najbliższej stacji kolejowej odbyła pieszo.

Przed 6-ciu laty oślepła.

NOWA KONSTYTUCJA POLSKA

będzie wprowadzona w życie w pierwszych dniach kwietnia. — Zwołanie nadzwyczajnej sesji Sejmu około 20 maja

Dziś i jutro będzie obradował Senat

Warszawa, 25 marca

(B) W kołach politycznych warszawskich panuje przeświadczenie, że sobotnie posiedzenie sejmu, na którem uchwalono nową konstytucję oraz załatwiono budżet na rok 1935/36, **było ostatniem posiedzeniem sejmu w bieżącej sesji budżetowej.** Obecnie zastanawiają się nad najbliższemi poczynaniami rządu i kierownictwa BBWR w dziedzinie konstytucyjno - ustrojowej.

Uchwalenie nowej konstytucji wymaga przedewszystkiem uchwalenia nowych trzech ustaw zasadniczych: ustawy o Prezydencie Rzplitej, ustawy o senacie i ustawy o ordynacji wyborczej. Wszystkie te zagadnienia potraktowane są w nowej konstytucji ramowo i muszą być szczegółowo opracowane w trzech oddzielnych aktach ustawodawczych, **które prawdopodobnie przedłożone będą sejmowi na sesji nadzwyczajnej, której zwołania oczekują około 20 maja rb.**

Istnieje tendencja, ażeby te trzy ustawy zasadnicze wpłynęły do sejmu **jako wnioski ustawodawcze rządu,** który oczywiście powołany jest do wykonania nowej konstytucji. Przed wniesieniem tych trzech projektów ustawodawczych musi jednak nastąpić urzędowe ogłoszenie nowej konstytucji, gdyż — przypomnieć to należy — uchwalenie jej przez sejm nie wprowadziło jej jeszcze w życie.

Z pewnych informacyj sądzić należy że ogłoszenie nowej konstytucji przez Prezydenta Rzplitej w Dzienniku Ustaw **nastąpi w pierwszych dniach kwietnia. Wymieniana jest data dn. 7 kwietnia rb.**

***

Po historycznym dniu sobotnim, dzisiaj w gmachu sejmowym przy ul. Wiejskiej zapanowała kompletna cisza i pustka. Wszyscy prawie posłowie opuścili stolicę, a zjawili się w gmachu sejmu jedynie senatorowie, którzy dzisiaj i jutro zbiorą się na posiedzenia komisyj senackich, a następnie na posiedzenie plenarne senatu, które odbędzie sie we wtorek, 26 b. m.

Na tem posiedzeniu senat rozpatrzeć ma wszystkie ostatnio załatwione przez sejm sprawy a przedewszystkiem ustawę o pełnomocnictwach dla Prezydenta, ratyfikację traktatu handlowego polsko - angielskiego i innych. Jeżeli senat przyjmie wszystkie te ustawy bez zmian, — a przypuszczać należy, że tak się stanie, — nie zajdzie potrzeba ponownego zwoływania sejmu dla rozpatrywania poprawek senackich i wobec tego **sesja parlamentu będzie mogła być w połowie bieżącego tygodnia zarządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej zamknięta.**

Wrazie niewyczerpania porządku dziennego, w dniu jutrzejszym, pozostałe punkty będą rozpatrzone na następnem posiedzeniu, które odbyłoby się w środę, dnia 27 b. m.

Gdzie aresztowano Jacoba?

Min Neurath twierdzi, że — w Niemczech

Bern, 25 marca.

(PAT) W sprawie zniknięcia dziennikarza Jacob'a na posiedzeniu rady federacji szwajcarskiej oświadczył Motta, że poseł szwajcarski w Berlinie odwiedził Neuratha i dowiedział sie od niego, iż Jacob jest dziennikarzem niemieckim i został w Niemczech aresztowany.

Posiew hitlerowski na Litwie

Berlin, 25 marca.

(PAT) Z Kowna donoszą, że w Taurogach doszło do rozruchów antyżydowskich, w czasie których tłum powybijał okna we wszystkich pieciu miejscowych synagogach. 50 demonstrantów aresztowano.

Kredyt 200 miljonów marek dla Sowietów

Paryż, 25 marca.

(Pat). „L'Intransigeant" donosi z Berlina, że wielki przemysłowiec niemiecki Otto Wolff otworzył związkowi sowieckiemu kredyt w wysokości 200 milj. marek na zakup maszyn przemysłowych.

Przeciwko kredytowi temu miał gwałtownie oponować kierownik zagranicznej polityki partji narodowo-socjalistycznej Rosenberg. Przeważyły jednak rgumenty dr. Schachta, który wypowiedział się za otwarciem wspomnianego kredytu w celu ułatwienia stosunków gospodarczych między Niemcami i Z. S. R. R.

Wiedeń, 25 marca.

(Pat). „Der Morgen" podaje wywiad swego korespondenta neapolitańskiego z Venizelosem. Oświadczył on, że nie ma zamiaru długo zabawić we Francji, dokąd obecnie się udaje. Przybędzie stamtąd prawdopodobnie do Wiednia. Venizelos **oświadczył, że usuwa się obecnie na spokojne stanowisko obserwatora, lecz jest przekonany, że przyszłe wydarzenia w Grecji przyznają mu rację.**

Strzelanina na pograniczu abisyńskiem

Oddział abisyńczyków zaatakował patrol włoski.—Abisynja zaprzecza pogłoskom o nadgranicznej koncentracji wojsk

Rzym, 25 marca.

(Pat) — Agencja Stefani donosi: W nocy z 23 na 24 b. m. podoficer karabinjerów **i straż pograniczna napotkała na terytorjum włoskiem w pobliżu Omager w Erytrei, uzbrojoną, liczną grupę abisyńczyków.** Na wezwanie do opuszczenia terytorjum włoskiego, abisyńczycy odpowiedzieli zaciekłą strzelaniną, raniąc ciężko strażnika granicznego. Podoficer karabinierów, odpowiedział strzałami, a po wystrzelaniu wszystkich nabojów, ukrył się za kopcem. **Abisyńczycy cofnęli się, porzucając jednego zabitego, 2 karabiny i 60 nabojów.**

Poselstwo włoskie w Addis-Abebie, otrzymało polecenie złożenia protestu wobec rządu Abisynji z zastrzeżeniem, że suma należna, jako odszkodowanie, za straty, będzie określona później.

Rzym, 25 marca.

(Pat) — Według ogłoszonego tutaj komunikatu, zbrojny oddział abisyński, przekroczył w nocy z dnia 23 na 24 b.m. granicę włosko-abisyńską w pobliżu Omager.

Abisyńczycy natknęli się na patrol włoski, przyczem wynikła strzelanina, w następstwie której, jeden z abisyńczyków został zabity.

Rzym, 25 marca

(PAT) Tutejsze poselstwo abisyńskie ogłosiło komunikat prasowy, donoszący urzędowo, że na granicy posiadłości włoskich **nie odbywa się żadna koncentracja wojsk abisyńskich.**

Takie stanowisko zajęte zostało przez rząd abisyński, celem dania Lidze Narodów dowodów pokojowości Abisynji, która nawet w obliczu poważnych przygotowań wojskowych Włoch, **pragnie całkowicie powierzyć swą słuszną sprawę Lidze Narodów.**

Rozstrzelanie zdrajcy

Wyrok śmierci na b. ppor. marynarki, Sniechowskiego, został wykonany

Warszawa, 25 marca.

(PAT) Wyrokiem wojskowego sądu okręgowego nr. 8-my jako admiralskiego w Grudziądzu z dn. 30 stycznia 1935 roku l. ka. 4/35 w związku z wyrokiem i uchwałą Najwyższego Sadu Wojskowego z dn. 7 marca 1935 r. l. r. 55/35 skazany został b. ppor. mar. Śniechowski Wacław za zbrodnie przeciwko bezpieczeństwu państwa

NA KARĘ ŚMIERCI PRZEZ ROZSTRZELANIE.

wydalenie z marynarki wojennej i utratę praw publicznych i obyw. praw honorowych na zawsze.

Pan Prezydent Rzeczypospolitej nie skorzystał z prawa łaski, wobec czego **wyrok śmierci został wykonany w dn. 20 marca 1935 r.** o godz. 6 min. 5 w Grudziądzu.

Pokojowa encyklika Papieża

Niebezpieczeństwo wynikające z egoizmów narodowych. — Gwałcenie paktów i układów uroczyście zawartych

Rzym, 25 marca.

(PAT) Wychodzący we Florencji dziennik „Il Nuovo Giornale" omawia w korespondencji z Rzymu Encyklikę, którą przygotowuje obecnie Papież, a która ma być jednym z najdonioślejszych aktów Papieża Piusa 11-go. Encyklika stwierdzać ma, że zdaniem Papieża nadeszła właśnie chwila, aby ze strony najwyższego autorytetu duchownego wypowiedzieć w imię najwyższych ideałów chrześcijańskich słowo pokoju. **Encyklika zwrócić ma uwagę narodów na poważne niebezpieczeństwo, wynikające z narodowych egoizmów. Niebezpieczeństwo grozi zniszczeniem cywilizacji chrześcijańskiej.** Encyklika zawierać ma przestrogę przed barbarzyństwem, którego istnienia są już jasne oznaki.

Ojciec Święty sądzi, że sprzeniewierzyłby się misji swojej, **gdyby zaniechał wskazywania na ciężkie godziny, jakie przeżywa świat i gdyby nie naklonił narodów i rządów do zastanowienia się nad najcięższą odpowiedzialnością, jaka spaśćby mogła na nie gdyby w dalszym ciągu zajmowały obecne stanowisko.**

Dalej Encyklika stwierdzać ma, że dokonano już i dokonywa sie wiele szlachetnych wysiłków celem umożliwienia powrotu do braterskiego współżycia pomiędzy narodami w nastroju wzajemnego zaufania i przy należnem uznaniu uprawnionych interesów każdego i wszystkich. **Jednakże wysiłki te nie osiągną celu ponieważ na świecie panuje trwoga, brak zaufania i niepewność, gwałcenie paktów i układów uroczyście zawartych co wywołuje w narodach przeświadczenie, że żadna siła moralna nie może już powstrzymać nie umiarkowanych żądań i że spokój i bezpieczeństwo narodów nie bedzie miało już nigdy żadnej rękojmi.**

W zakończeniu Papież wzywać ma narody świata aby posłusznie słuchały głosu Boga, jedynego głosu, który nigdy nie zdradza. Narody winny wszelkiemi siłami pomagać dobrym poczynaniom rządów, aby uczynić je skutecznemi oraz współpracować z niemi życiem chrześcijańskiem a zwłaszcza młodami.

Spisek w Jemenie przeciw królowi

Tel-Aviv, 25 marca.

(PAT) Władze w Jemenie wykryły spisek przeciwko królowi, mający na celu usunięcie go z tronu.

Na czele spisku stali krewni króla i wyżsi urzędnicy jemeńscy.

Wybuch w białogrodzkim składzie amunicji

Dwaj robotnicy zabici—3 ranni

Białogród, 25 marca.

(Pat). W składzie amunicji w Kragujewacu nastąpił wybuch. Dwaj robotnicy zabici, 3 — ranieni.

W Leningradzie rozstrzelano 7 bandytów

Moskwa, 25 marca.

(PAT) W Leningradzie rozstrzelano siedmiu bandytów za zbrojne grabieże i zabójstwo 4-ch ludzi.

KRONIKA

Marzec **26** Wtorek

Dziś Ludgera
Jutro Gabrjela od MBR

Wschód słońca	5.27
Zachód słońca	17.56
Wschód księżyca	1.00
Zachód księżyca	8.16
Długość dnia	12.33
Przybyła dnia	4.51

Sklepy przed świętami

będą otwarte do godz. 9 wiecz.

W związku ze zbliżającemi się świętami Wielkiej Nocy, wydane już zostało zarządzenie w sprawie godzin handlu w okresie przedświątecznym.

Okres, kiedy sklepy korzystać będą z tego przywileju obejmuje 7 dni — od 14 do 20 kwietnia włącznie. W niedzielę 14 kwietnia sklepy będą mogły być otwarte od 1 do 6 po południu, zaś w dnie powszednie tygodnia przedświątecznego — do godziny 9 wiecz.

Nadto wydane zostanie, jak nas informują, specjalne zarządzenie ograniczające godziny otwarcia lokali, kin i teatrów w dniach Wielkiego Czwartku, Piątku i Soboty.

Dziś — rada miejska

Dalsze obrady budżetowe

Dziś, o godz. 8.30 wieczorem, odbędzie się pierwsze z zapowiedzianych trzech posiedzeń budżetowych rady miejskiej. Jak już wspominaliśmy, na dzisiejszem posiedzeniu, prócz budżetu, będą rozpatrzone także inne jeszcze sprawy, przedewszystkiem zaś dokonany zostanie **wybór przedstawiciela miasta do łódzkiej rady wojewódzkiej.**

Poza tem, jak się dowiadujemy, komisarz rządowy, inż. Wojewódzki, **ma złożyć oświadczenie w sprawie zajścia, jakie miało miejsce na ostatniem posiedzeniu rady,** kiedy jeden z członków Str. Narodowego, r. Antoni Belke, pozwolił sobie na niewłaściwe wyrażenie się o Marszałku Piłsudskim. Treść oświadczenia tego jeszcze nie jest znana.

Jutrzejsze i czwartkowe posiedzenie rady natomiast, będzie poświęcone wyłącznie obradom budżetowym. (i)

Na budowę szkół

w okręgu łódzkim przeznaczono 800 tys. zł.

W Warszawie odbył się zjazd delegatów okręgu warszawskiego towarzystwa popierania budowy szkół powszechnych. W zjeździe wzięli udział z ramienia władz: prokurator okręgu szkolnego p. Pytlakowski oraz b. minister W. R. i O.P. p. Pieracki. Z Łodzi wyjechali: dyr. Czapczyński, który przewodniczył zjazdowi, naczelnik Waltratus i kier. Wasilewski.

Na zjeździe, poza sprawami organizacyjnemi, omawiana była dalsza akcja, dotycząca budowy szkół powszechnych w roku 1935—36. Jak się dowiadujemy, w preliminarzu 800.000 złotych, przeznaczono na budowę szkół w okręgu łódzkim. (i)

Dodatkowa komisja poborowa

Pojutrze, w czwartek dnia 28-go b. m. w lokalu biura wojskowo-policyjnego zarządu m. Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 urzędować będzie od godziny 8-ej rano do godziny 3-ej po południ. dodatkowa komisja poborowa dla P. K. U. Łódź-Miasto II. na którą winni się stawić poborowi roczn. 1913 i roczników starszych, nie posiadający jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, zamieszkali na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisarjatu policji.

W związku z tem zainteresowani poborowi winni przygotować potrzebne na komisji dokumenty, mianowicie dowód osobisty, lub zaświadczenie tożsamości z fotografją, kartę odroczenia służby wojskowej (o ile poborowy korzysta z odroczenia), świadectwo zawodowe i świadectwo szkolne.

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sukc. K. Leinwebra (Plac Wolności 2), Sukc. J. Hartmana (Młynarska 1), W. Danieleckiego (Piotrkowska 127), A. Perelmana (Cegielniana Nr. 32), J. Cymera (Wólczańska 37), Sukc. F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27).

Wielka manifestacja Łodzi

z okazji uchwalenia nowej Konstytucji. — Krok naprzód ku jasnemu i lepszemu Jutru. — Uroczyste nabożeństwo i wielki pochód manifestacyjny

Zerwanie z partyjnictwem i warcholstwem

Uroczysty nastrój panował w Łodzi w ciągu ostatnich dwóch dni. W niedzielę odbyło się szereg zebrań w związkach i stowarzyszeniach. A wczoraj Łódź robotnicza wyszła na ulicę, by zamanifesować uczucia z okazji uchwalenia nowej konstytucji.

O godzinie 10 rano w Katedrze odbyło się nabożeństwo, celebrowane przez J. E. ks. biskupa Jasińskiego. Na nabożeństwo przybyli przedstawiciele władz państwowych z wojewodą Hauke-Nowakiem, gen. Langnerem i komisarzem Wojewódzkim na czele. Olbrzymią świątynię zalały tłumy. Przybyły licznie delegacje wszystkich zrzeszeń społecznych ze sztandarami.

Po nabożeństwie kazanie okolicznościowe wygłosił ks. prałat Wyrzykowski, akcentując punkt zwrotny w dziejach Rzeczypospolitej, uchwalenie nowej Konstytucji, która zaprowadzi Polskę ku wielkiemu, mocarstwowemu jutru.

We wszystkich szkołach średnich i powszechnych jedną godzinę poświęcono na zapoznanie uczniów z zasadami nowego ustroju państwowego i ze znaczeniem wprowadzenia Konstytucji w życie.

W godzinach popołudniowych rozklejono na murach miejskich odezwy i kolportowano na ulicach tysiące ulotek, wzywających ludność do zamanifestowania swych uczuć.

„Obywatele! — głosiły odezwy. **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej została uchwalona. W walce o lepszy i sprawiedliwy ustrój uczyniliśmy znowu krok naprzód. Historja oceni doniosłość tego etapu. My, żywi i dzisiejsi obywatele współczesnej Polski rozumiemy jasno:**

że nie wolno przedkładać interesu partji, grupy, koterji, ponad interes całości Państwa,

że Państwo, którego rząd jest słaby i wydany na łup machinacyj i handlu partyjnego, musi paść,

że jedynie silny rząd poprowadzić może skuteczną walkę z kryzysem, nędzą, bezrobociem i wyzyskiem,

że jedynie silny rząd złamać może potęgę oraz interes grup, koteryj, wyzyskiwaczy na rzecz interesu szarego, bezimiennego obywatela i zaprowadzić sprawiedliwość społeczną.

Robotnicza Łódź manifestuje dziś swoją radość. Uchwalona Konstytucja zrywa na wieki z Polską szlachecką, Polską partyj, grup i koteryj, Polską rozgadaną, sejmikującą, warcholską. W wielkim trudzie i walce rodzi się silne i wielkie Państwo Polskie, ojczyzna pracującego człowieka".

O godz. 6 po poł. tłumy zaczęły napływać ze wszystkich stron w kierunku Wodnego Rynku. Szły związki i organizacje ze sztandarami i transparentami, szli też szarzy, prości ludzie, kierując się chęcią zamanifestowania tego, co czują z racji uchwalenia Konsytucji.

O godzinie 6.10 cały Wodny Rynek zalany był tłumami. Na zbudowane ad hoc podjum wszedł poseł Wolczyński. Wśród wielkiej ciszy, jaka zapanowała, rozległy się słowa:

— **W tej wielkiej chwili, jaką przeżywa cała Polska, Łódź szczerze i wdzięcznie manifestuje swą wierność i przywiązanie do idei Marszałka Piłsudskiego...**

Po przemówieniu uformował się olbrzymi pochód, który z orkiestrami, sztandarami, transparentami, przy blasku pochodni wyruszył ulicami Główną i Piotrkowską w kierunku Placu Wolności. W pochodzie wzięło udział przeszło 25.000 ludzi. Długa wstęga rozwinęła się na tak wielkiej przestrzeni, że gdy czoło pochodu, które stanowili poseł Wolczyński, komisarz Wojewódzki, kpt. Wadowski, red. Budzyński, członkowie zarządu B.B.W.R. i klubu radzieckiego BBWR. wkraczało na Pl. Wolności, koniec znajdował się dopiero przy ul. Nawrot.

Pochód był witany okrzykami na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Marszałka Józefa Piłsudskiego, oraz nowej Konstytucji. Dumnie brzmiały słowa „Pierwszej Brygady".

Szli robotnicy i robotnice, pracownicy umysłowi, rezerwiści, członkowie polskich klubów robotniczych, Z. Z. Z., straż ogniowa oraz tłumy szarych obywateli.

Na Placu Wolności otoczono pomnik Kościuszki. Z balkonu gmachu magistratu przemówili komisarz rządowy inż. Wojewódzki i adw. Biłyk. Rozbrzmiała znów pieśń „Pierwszej Brygady". I wśród spontanicznych okrzyków i wiwatowania manifestacja została rozwiązana.

***

W imieniu zebranych wysłana została następująca depesza do Rządu i Marsz. Switalskiego.

„Rząd Rzeczypospolitej Polskiej. Na ręce Pana Prezesa Ministrów Leona Kozłowskiego.

Społeczeństwo Łodzi zgromadzone w dniu 25 marca w ilości 25 tysięcy obywateli wita historyczny akt uchwalenia przez Sejm Konstytucji Rzeczypospolitej i widzi w niej realizację nowego etapu na drodze do mocarstwowej potęgi Polski.

W imieniu całego społeczeństwa przesyłamy Rządowi Najjaśniejszej Rzeczypospolitej zapewnienia gotowości dalszej służby dla Państwa i wierności dla idei, reprezentowanej przez życie i czyn Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego".

Zniknięcie adwokata Chludzińskiego

Od tygodnia nie dał o sobie wiadomości

Z Warszawy donoszą:

W serji tajemniczych zaginięć, jakie ostatnio emocjonują stolicę, przybywa jeszcze jedno, niezwykle sensacyjne **zaginięcie znanego w Warszawie adwokata Włodzimierza Chludzińskiego.** Adwokat od sześciu dni zaginął i mimo zabiegów rodziny, dotychczas nie natrafiono na jego ślady.

Zaginięcie adwokata okryte jest zupełną tajemnicą. Trudno jest ustalić, **czy znajduje się on w obrębie stolicy czy też wyjechał gdzieś na prowincję.** Początkowo przypuszczano, że wyjechał on w związku ze swemi sprawami, a jednak od tego czasu upłynął już tydzień i adwokat

nie dał o sobie żadnej wiadomości.

O zaginięciu adwokata Chludzińskiego zawiadomiono władze, które jednak mają utrudnione poszukiwania, ponieważ adwokat nie pozostawił **żadnego listu, ani nie zawiadomił przyjaciół lub rodzinę, dokąd się udaje.**

Tak więc w ostatnich czasach jest to już czwarte skolei tajemnicze zaginięcie. Niedawno wszczęto poszukiwania za dyrektorem Państwowego Zakładu badania żywności, dr. Żmigrodem, niebawem zaginął bez wieści sekretarz Kasyna garnizonowego, Jankowski, w dwa tygodnie później policję zaalarmowano o zniknięciu dyrektora cukierni Ginzberga i wreszcie ostanio zniknął w sposób tajemniczy adwokat Włodzimierz Chludziński.

W mieszkaniu jego przy ul. Wspólnej 36, oczekują z niepokojem jakiejkolwiek wiadomości. **Rodzina adwokata Chludzińskiego wysnuwa jaknajbardziej niepokojące wnioski, tem bardziej, że adwokat Chludziński był człowiekiem b. opanowanym i zrównoważonym.**

Poszukiwania zaginionego odbywają się w intensywnem tempie.

Strajk w przemyśle pończoszniczym

ma się rozpocząć w czwartek, jeżeli konferencja nie da rezultatu

Łodzi grozi znów strajk robotników-pończoszników. Jak już donosiliśmy, organizacje przemysłu pończoszniczego zwróciły się do robotników z żądaniem skłonienia przemysłowców niezrzeszonych, nie stosujących się do ogólnie obowiązujących norm płac, aby również podpisali umowę.

Konferencja w okręgowej inspekcji pracy, która odbyła się w ubiegłym tygodniu, nie dała narazie rezultatu i odroczona została do środy, 27 b. m. Przemysłowcy niezrzeszeni bowiem utworzyli w międzyczasie związek, w którym zwołane miało być walne zebranie, mające zadecydować o ewentualnem podpisaniu umowy.

Tymczasem wczoraj już obradowali robotnicy-pończosznicy, którzy zastanawiali się nad sytuacją. W wyniku dyskusji doszli oni do przekonania, że nieuzyskanie zgody na podpisanie umowy drobnego, dawniej niezrzeszonego przemysłu pończoszniczego, może spowodować rozwiązanie umowy w całym przemyśle. Z tych względów podjęto uchwałę, by w razie **gdy konferencja środowa nie da właściwego rezultatu — już w czwartek proklamować strajk w przemyśle pończoszniczym.** (i)

6 tygodni aresztu

za samowolne obniżanie zarobków

Przed kilku tygodniami na dwóch przemysłowców, Arona Zilberberga (Południowa 52) oraz Arona Gelbartowicza (Południowa 52), złożona została skarga do wydziału karnego okręgowej inspekcji pracy. W skardze tej zwrócono uwagę, iż obydwaj przemysłowcy obniżają samowolnie zarobki robotnicze, nie wypłacają zarobków we właściwym czasie, nie uznają urlopów i t. d.

W dniu wczorajszym wydział karny inspekcji pracy rozpatrzył tę sprawę i po zbadaniu świadków, skazał obu przemysłowców na 6 tygodni aresztu oraz 200 zł. grzywny. (i)

Dzień przed sądem

Cegłą w twarz. — Okradanie pijanych. — Fałszowanie dokumentów

Marjan Szymczak, z zawodu fryzjer, uczesany z odpowiednim szykiem, odpowiadał wczoraj przed sądem za uszkodzenie swej przyjaciółce nosa. Uderzył pannę Filanowska Stanisławę, z kórą łączyły go czułe więzy od lat kilku — **cegłą w twarz i zmarszczył jej skórę na tym najbardziej eksponowanym fragmencie oblicza, w sposób niszczący jej i tak niespecjalnie przesadną urodę.**

Oskarżony był karany już dwa razy. Poszkodowana — tak samo. Świadek — Honorata Błaszczyńska — na pytanie sędziego, czy karana nie była, odpowiedziała, „ale gdzież tam" i **przytoczyła osiem kar, jakie ma za sobą;** — tak samo jeszcze jeden świadek — Wiśniewski — nie mógł na to pytanie odpowiedzieć inaczej, jak zacytowaniem kary, jaką odbył.

Poszkodowana przeprosiła się z oskarżonym i znów żyją razem, nie bacząc na jej nos. Biorąc ten moment pod uwagę — sąd skazał Szymczaka tylko na dziesięć miesięcy więzienia.

***

Mieczyław Zieliński, Zygmunt Opasiak i Aleksander Kamaryn w towarzystwie jeszcze kilku kamratów — nieujętych dotąd — uprawiali proceder, który pod pewnemi względami uważać możnaby za misję społeczną: **trzej ci opryszkowie odzwyczajali ludzi od pijaństwa.**

Tylko sposób odzwyczajania był niewłaściwy. Oskarżeni wyczekiwali mianowicie pod knajpami na Bałutach i bardziej zawianych gości, wychodzących z szynku, **napadali, ograbiali z gotówki i t. d.**

W nocy na 2 listopada został w ten sposób ograbiony Ignacy Wojciechowski, któremu oskarżeni zabrali 22 złote i zamierzali zdjąć z niego palto. Ale Wojciechowski począł krzyczeć bardzo głośno i palto na nim zostało, a opryszkowie zostali ujęci.

Zielińskiego sąd skazał na trzy lata, Opasiaka na dwa, a Kamaryna na półtora roku więzienia.

***

Tak zwani „macherzy" są przez nasze władze likwidowani z całą bezwzględnością. Pinkus Rywen Pinches wyjechał do Paryża nielegalnie przez Gdańsk już przed rokiem mniej więcej. Dowody wyrobił mu macher **Icek Józef Wajs.**

Pinches sprezentował swój dowód osobisty w konsulacie polskim w Paryżu, skąd dowód, jako podejrzany, został skierowany do Łodzi. Tutaj uznano podpis naczelnika wydziału starostwa grodzkiego za sfałszowany.

Wajs i Pinches skazani zostali po trzy miesiące aresztu. (gas)

Łódź bez chleba

Strajk piekarzy trwa. — Próby stosowania teroru zostały udaremnione. Komisja strajkowa nie dopuszcza do Łodzi pieczywa z Pabjanic i Zgierza

Dziś odbędzie się konferencja porozumiewawcza

Strejk piekarzy w Łodzi trwa. Sytuacja, jaka się w związku z tem wytworzyła, wczoraj jeszcze nie była groźna, albowiem piekarze, w przewidywaniu, iż pracownicy nie przyjmą ich warunków, przygotowali duże zapasy pieczywa w nocy z soboty na niedzielę. Pozatem wczoraj majstrowie pracowali sami i wypiekli pewną ilość świeżych bułek i chleba. Dlatego też ludność nie odczuła jeszcze skutków strejku. W ciągu dnia wczorajszego jednak zapasy zostały sprzedane i dziś już, mimo, że majstrowie pracują niemal przez 16 godzin na dobę, korzystając z pomocy swych rodzin — ujawni się zapewne

brak pieczywa w mieście.

Strejk objął wszystkie bez wyjątku zakłady piekarskie, zarówno chrześcijańskie jak i żydowskie.

Przebieg strejku, mimo starań komisyj strejkowych, nie był spokojny. Komisje strejkowe czuwały bowiem by nikt z pracowników nie wyłamał się z akcji, natomiast nie ingerowały zupełnie, jeśli majster sam pracował. Mimo to doszło do poważniejszych awantur. Wielu pracowników chciało zaprotestować przeciwko pracy majstrów, zwłaszcza tych, którzy korzystali z pomocy swych rodzin. I na tem tle doszło do wystąpień na ul. Śródmiejskiej Nr. 7, w piekarni Rozena, gdzie **w trakcie bójki jeden z czeladników został ciężko ranny,** na ul. Południowej 37, gdzie w piekarni Rozenberga **wybito wszystkie szyby,** oraz w piekarniach przy ul. Wólczańskiej 85, 11 Listopada i na Lipowej. Na ul. Wólczańskiej również **ranni zostali dwaj piekarze, Chil Rozenberg i Aron Gilzner.**

Na wieść o ekscesach rozpoczęła interwencję policja. Posterunki obsadziły wszystkie niemal piekarnie, zwracając uwagę, by praca w nich mogła odbywać się spokojnie. Podkreślić tu należy takt policji, która nie przeszkadzała członkom komisyj strejkowych, natychmiast jednak ingerowała przy próbach stosowania gwałtu.

Ogółem aresztowano 7 osób, które dopuściły się wykroczeń i które oskarżone zostały o stosowanie teroru. Są to: Wacław Wawrzyniak, Targowa 30 Izrael Rolnik, Piotrkowska 85, Moszek Dawidowicz, Młynarska 4, Eryk Helbel, Piotrkowska 6, Józef Rajliger, Leszno 9, Bolesław Biechanowski, Wolna Nr. 41, Józef Szengowski, Pojezierska Nr. 4, Józef Piątkowski, Marynarska 47 i Icio Frajman, Gdańska 22.

Były jeszcze próby zakłócenia spokoju na krańcach miasta, na rogatkach. Tam bowiem stanęły komisje strejkowe, by nie **dopuścić do wwożenia do Łodzi chleba z piekarń zgierskich i pabjanickich. Kilka furgonów z chlebem rozbito, a niektóre transporty oblano naftą.** Zaprzestano więc dowozu chleba i w ten sposób zapanował zupełny spokój.

Na dziś na godzinę 10 rano, wyznaczona została **konferencja porozumiewawcza w okręgowym inspektoracie pracy.** Zaproszeni zostali na nią przedstawiciele obu cechów i obu zrzeszeń pracowniczych. Niezależnie od tego w ciągu dnia wczorajszego podjęły kroki interwencyjne władze administracyjne, wobec czego **możliwe jest, iż uda się dziś doprowadzić do likwidacji strejku.**

Para usypiaczy kolejowych

została skazana na kary więzienia

Przed sądem grodzkim odpowiadała wczoraj **para usypiaczy kolejowych.**

Oskarżeni jechali drugą klasą. W rozmowie z dwoma kupcami z Warszawy, on przedstawił się jako inspektor ministerjalny, Grebsz z Warszawy, z ministerstwa spraw wewnętrznych, ona zaś, zachowując maniery b. wytworne, podała, iż jest jego małżonką.

Pani inspektorowa paliła papierosy na długich ustnikach: robiła wrażenie wampira, w trochę tańszem wydaniu. — Kupcom, którzy za nią oczy wypatrywali — podała w pewnym momencie swą srebrną papierośnicę.

Po kilku chwilach palenia papierosów pani inspektorowej, **obaj kupcy: Władysław Korzycki i Henryk Łabęcki, zasnęli odurzeni narkotykiem, jakim były papierosy przesycone.**

Pseudo-inspektor i jego pomocnica ograbili we śnie obu towarzyszy podróży, zabierając im łącznie 900 złotych.

Władze wdrożyły dochodzenie. Ujęty został jako Grebsz — **28-letni Tadeusz Fibich i jego kochanka — Jadwiga Natkiewicz.**

Sąd grodzki skazał Fibicha na dwa lata, a Natkiewiczównę na rok więzienia. (g)

Straszna kamienica w śródmieściu

Prośba mieszkańców ulicy Zachodniej i Wólczańskiej

Od dłuższego już czasu od wielu czytelników, zamieszkałych przy ul. Zachodniej pomiędzy ulicami Legjonów i Śródmiejską, dochodzą nas utyskiwania i skargi na nieznośne warunki mieszkaniowe na tym odcinku, wytworzone przez sąsiedztwo ze stacją samochodowych wozów ciężarowych przy ul. Zachodniej.

Stacja mieści się przy ul. Zachodniej nr. 61. Posesja jest niezabrukowana i bardzo źle utrzymana pod względem sanitarnym: latem unoszą się nad nią tumany kurzu, a przez pozostałe trzy kwartały w roku, **ta jedna posesja obdziela w błoto wszystkich sąsiadów z tego odcinka ulicy Zachodniej.**

Prócz samochodów, zajeżdżają niekiedy na stację również **zaprzęgi konne.** — W nocy przeważnie, rzadziej w ciągu dnia — **zapuszczają szoferzy ciężkie motory swych samochodów, lub woźnice przeszywającemi krzykami i smaganiem biczami po bokach końskich — próbują wydostać się ze swemi furami z moczarów posesji.** W ciągu całej doby — a szczególnie dobrze słychać te głosy w nocy — **ryczy głodne bydło, przywiezione do miasta, niekarmione przez cały czas, aż je zabierze odbiorca, utrzymywane w warunkach, urągających wszelkim zasadom higjeny i humanitaryzmu.**

W nocy, kiedy już tylko zrzadka jakiś motor, wystrzeli salwą eksplozji — **bez przerwy wyją trzy wielkie psy...** Psy z sąsiedztwa odpowiadają im głuchem, posępnem wyciem. Wreszcie, od czasu do czasu dają się słyszeć odgłosy kłótni. Nie trzeba mówić o ich poziomie: kłócą się przecież tragarze i woźnice... — A latem, całe roje much i robactwa rozłażą się po wszystkich domach okolicznych.

Całe to piekło mieści się **w śródmieściu, o kilka kroków od Piotrkowskiej** — zatruwając życie i zakłócając nawet sen w nocy wszystkim wokół...

Czy władze nie znajdą na to rady? Czy można tolerować taki **przybytek brudu i hałasu w sercu miasta?** Stacja przy ul. Zachodniej 61, musi być przeniesiona na peryferje — o to za naszem pośrednictwem, zwracają się do władz mieszkańcy ulicy Zachodniej i lokatorzy kilku domów również od strony ul. Wólczańskiej. (g)

ALEKSANDER UNIŃSKI W ŁODZI.

Wszyscy pamiętamy jeszcze koncert laureata międzynarodowego konkursu im. Szopena — Aleksandra Unińskiego, którego gra wywiera wielkie i niezatarte wrażenie. Aleksander Uniński koncertować będzie w Filharmonji już w środę, dnia 27 marca rb. o godz. 8.30 wiecz.

Kochał wojsko-chciał być żołnierzem

Żeby dostać się do szeregów armji jaknajprędzej, dopuścił się nawet... wykroczenia. — Ciekawa sprawa w sądzie okręgowym

Władysław Łoboda, bardzo dziarski i bardzo marsowo wyglądający artylerzysta — odpowiadał wczoraj przed sądem wraz z swym przyjacielem, Janem Plichem za to, że z umiłowania do munduru wojskowego, dopuścił się... oszustwa!

Dotąd płonącemi oczami spoglądał za ludźmi w mundurze, dotąd go kusiły uroki żołnierskiego stanu, aż nie wytrzymał i popełnił czyn karalny tak samo, jak się robi coś złego dla miłości!

Łoboda wraz ze swym przyjacielem, sfałszował wystawione na swe imię świadectwo szkolne, głoszące, iż Władysław Łoboda, zdał egzamin z zakresu 6 oddziałów szkoły powszechnej.

Wyjaśnienia oskarżonych, którzy przyznali się do winy, najlepiej oddają tło tej niezwykłej sprawy.

Łoboda tak się tłumaczył:

Już jak byłem małym chłopcem, miałem jedno marzenie: **żeby być żołnierzem, żeby nosić mundur i — jeśli możliwe — również ostrogi.** W mojej rodzinie wszyscy tak kochają wojsko i kilku mam krewnych, którzy są zawodowymi sierżantami. (Przy tem słowie Łoboda, zeznający w pozycji na baczność, jeszcze bardziej pierś wyprężył i jeszcze głębiej brzuch schował). Nie mogłem się doczekać, żeby skończyć całą szkołę powszechną, zresztą zacząłem naukę trochę późno. Więc jak przeczytałem o przyjmowaniu ochotników do służby wojskowej i jak się dowiedziałem, że wtedy można wybierać przydział — powiedziałem sobie, że się zaciągnę. Ale jedna była przeszkoda. **Ochotnik musi mieć sześć oddziałów, a ja miałem tylko cztery.** — Bardzo się martwiłem z tego powodu. Nie mogłem spać wcale, tylko myślałem co zrobić, żeby się dostać do wojska na ochotnika. Powiedziałem sobie, że **wstąpiłbym do artylerji.** W artylerji nosi się przecież ostrogi, buty i dużą szablę.

Dalej było tak, że podczas zabawy, pod Łaskiem, w szkole — w gabinecie kierownika, zauważył Łoboda pieczątkę szkolną. Coś go tknęło: **odbił pieczątkę na arkuszu czystego papieru, schował papier starannie i już potem nie mógł się bawić — tylko ciągle myślał, jak wykorzystać tę pieczątkę.** Poszedł do swego przyjaciela Plicha, który skończył całą szkołę. Prosił go, by mu, jako więcej wykształcony, poradził i pomógł. Plich radę znalazł. Napisał na czystym arkuszu papieru **zaświadczenie, stwierdzające, że Łoboda zdawał egzamin przed podpisanym z kursu 6 oddziałów i że wykazał całkowitą znajomość programu nauk we wszystkich przedmiotach.** Plich położył podpis kierownika szkoły — Bazylego Kulmatyckiego.

Plich potwierdził te wyjaśnienia swego przyjaciela. Nie wiedział, że to grozi jakiemiś konsekwencjami karnemi, zresztą — przecież środki może nie były piękne, ale cel był szlachetny. Oskarżony kończy swe zeznania następującą, zupełnie swoistą propozycją pod adresem sądu:

— Czyby nie można było jakoś załatwić tej sprawy?... z

Sąd (przewodniczący sędzia Maurer) na tę propozycję oczywista nie poszedł. Zostali przesłuchani świadkowie w liczbie dwuch i zapadł wyrok: **po sześć miesięcy więzienia dla obu, z zawieszeniem wykonania kary na dwa lata.**

Młody Łoboda, opuszczając ławę oskarżonych, trzasnął obcasami w kierunku sądu, zasalutował woźnemu i wielkiemi krokami, brzęcząc mocno ostrogami, z szablicą w garści — opuścił salę sądu. (g)

Uparci lokatorzy ul. Spornej

Pięć razy stawali przed sądem za samowolne wprowadzanie się do mieszkania

Nie było lokatorów bardziej upartych, a może tylko ludzi bardziej lękających się noclegu pod gołem niebem — jak małżonkowie: Zofja i Józef Merezińscy.

Z mieszkania swego przy ul. Spornej nr. 10, zostali oboje wyeksmitowani na mocy wyroku sądowego — jeszcze w dniu 30 lipca r. ub. Ale tego samego dnia, wieczorem, gdy już komornik dawno odszedł, a gospodarz przestał na nich baczyć — **wprowadzili się do swych dawnych czterech ścian i przebywali w nich dwa tygodnie — do piętnastego sierpnia.**

Piętnastego sierpnia odbyła się przeciwko obojgu druga skolei sprawa przed sądem grodzkim, tym razem za samowolę **i skazani na siedem dni aresztu — musieli oboje małżonkowie wyprowadzić się czemprędzej.** Gdy ich rano, szesnastego wyeksmitowano — potrafili tegoż **wieczora znów się wprowadzić.**

Sprawa znów oparła się o sąd. Tym razem wyrok zapadł **na trzy miesiące aresztu z zawieszeniem na dwa lata i sąd** znów nakazał eksmisję upartych lokatorów domu przy ul. Spornej 10.

Siódmego września — usunięci po raz trzeci — małżonkowie Merezińscy, **jeszcze tego samego wieczoru wprowadzili się siłą do swego mieszkania, skąd zostali wyparci dopiero 12 października.** — Tym razem jednak wejście zostało w ten sposób zabezpieczone, że już się Merezińscy dostać do mieszkania nie mogli.

Wczoraj, po raz piąty, stawali oboje przed sądem. Tym razem, wobec notoryczności ich wykroczeń — sąd **skazał ich na karę po 6 miesięcy aresztu.** (g)

Nasz reporter zanotował...

W klatce schodowej domu przy ul. P. O. W. nr. 6, zażyła w celu samobójczym większej dozy mieszaniny kwasu solnego i sublimatu bezrobotna i bezdomna służąca Marjanna Szykciak, przybyła do Łodzi z powiatu łaskiego w poszukiwaniu pracy. Desperatkę skierował lekarz pogotowia do szpitala radogoskiego.

***

Przy ul. Szpitalnej 11 usiłowała pozbawić się życia przez zatrucie sublimatem 27-letnia Aniela Myśliniecka. Desperatkę umieszczono w szpitalu.

***

Przy zbiegu ulic Piłsudskiego i Pomorskiej kopnięta została przez konia 10-letnia Jochweta Frosz, zam. przy ul. Solnej 10 i doznała uszkodzenia klatki piersiowej oraz ręki.

***

Stanisława Jelińska, zamieszkała przy ulicy Kruczej 46, upadła wczoraj tak niefortunnie na podwórzu posesji, w której zamieszkuje, że złamała prawą rękę i pokaleczyła się ciężko. Opatrzył ją lekarz pogotowia.

RADJO W TAKSÓWKACH.

W związku z notatką, opublikowaną przez szereg pism, dowiadujemy się obecnie, że w 3 taksówkach paryskich zainstalowane zostały tytułem próby odbiorniki Philipsa typu „Superheterodyna" z oktodą. Obecnie odbywają się pertraktacje między firmą Philips a przedsiębiorstwami taksówkowemi odnośnie wyekwipowania dalszych 300 taksówek w aparaty radjowe.

Paryż jest pierwszą ze stolic europejskich, która posiada taksówki zaopatrzone w odbiorniki radjowe.

WIEŚCI SPORTOWE

Dział oficjalny Ł.Z.O.P.N.

Komunikat Nr. 8

Wydziału Gier i Dyscypliny z dnia 22 marca 1935 r.

1. Wyznacza się dalszy ciąg rozgrywek o mistrzostwo klasy „B" na okres rozgrywkowy — 1934—35 dla grupy łódzkiej:

dnia 7. 4. 1935 r. boisko Union-Touringu — godz. 16 Zjednoczone — Bar Kochba,
dnia 14. 4. 1935 r. boisko TUR-u — godz. 16: Huragan — Zjednoczone,
dnia 28. 4. 1935 r. boisko Union-Touringu — godz. 16.15: Zjednoczone — Sokół (Zgierz),
dnia 28. 4. 1935 r. boisko Widzewa — godz. 11-ta: Bar Kochba — IKP.,
dnia 5. 5. 1935 r. boisko TUR-u — godzina 11: TUR — Zjednoczone,
dnia 5. 5. 1935 r. boisko TUR-u — godzina 16.30: IKP — Sokół (Zgierz),
dnia 5. 5. 1935 r. boisko Union Touringu — godz. 16.30: Huragan — Bar Kochba,
dnia 19. 5. 1935 r. boisko TUR-u — godz. 11: TUR — Huragan,
dnia 19. 5. 1935 r. boisko Union Touringu — godz. 16.45: Zjednoczone — IKP.

Na dwie godziny przed wyznaczonemi powyżej zawodami odbędą się przedmecze drugich drużyn tych samych klubów o mistrzostwo klasy „C". Gospodarzami zawodów są drużyny, wymienione na pierwszem miejscu.

2. Wyznacza się dalszy ciąg rozgrywek o mistrzostwo klasy „B" na okres rozgrywkowy 1934—1935 dla grupy pabjanickiej:

dnia 7. 4. 1935 r. boisko Sokoła w Pabjanicach — godz. 16: Sokół — Krusze Ender,
dnia 7. 4. 1935 r. boisko Kr. Ender w Pabjanicach — godz. 11: TUR (Pabj.) — Strzelec (Sieradz),
dnia 7. 4. 1935 r. boisko w Zd. Woli — godz. 16-ta: ŻSSG — Burza (Pabj.),
dnia 14. 4. 1935 r. boisko Sokoła w Pabjanicach — godz. 11: Burza — Sokół (Pabj.),
dnia 14. 4. 1935 r. boisko Kr. Endera w Pabjanicach— godz. 11: KE — TUR (Pabj.),
dnia 14. 4. 1935 r. boisko Strzelca w Sieradzu — godz. 16: Strzelec — ŻSSG (Zd. Wola),
dnia 28. 4. 1935 r. boisko Kr. Endera — godz. 11-ta: Krusze Ender — Burza,
dnia 28. 4. 1935 r. boisko w Zduńskiej Woli — godz. 16.15 TUR (Pabj.) — ŻSSG.
dnia 5. 5. 1935 r. boisko w Zduńskiej Woli — godz. 16.30: ŻSSG — Krusze Ender,
dnia 5. 5. 1935 r. boisko Krusze Endera — godz. 16.30: Burza — Strzelec (Sieradz),
dnia 19. 5. 1935 r. boisko Sokoła w Pabjanicach — godz. 11: Sokół — ŻSSG.,
dnia 19. 5. 1935 r. boisko Krusze Endera — godz. 16.30: TUR (Pabj.) — Burza.

Na dwie godziny przed wyznaczonemi zawodami klasy „B" odbędą się przedmecze drugich drużyn tych samych klubów o mistrzostwo klasy „C". Zarządzenie niniejsze nie dotyczy drugich drużyn klubów ŻSSG (Zduńska Wola) i K. S. Strzelec (Sieradz), których rezerwy rozgrywać będą zawody o mistrzostwo klasy „C" w innych grupach.

Gospodarzami zawodów są kluby, wymienione w powyższym terminarzu na pierwszem miejscu.

Komunikat Nr. 2

Kapitana Związkowego z dnia 25 marca 1935 r.

Wyznaczam trening obozu kondycyjnego na piątek, 29 bm. godz. 16.15 na boisku ŁKS-u.

Dwa mecze

o mistrzostwo klasy A

W dalszym ciągu spotkań o mistrzostwo klasy A, odbędą się w nadchodzącą niedzielę dwa następujące mecze: na boisku ŁKS-u o godz. 11-ej przed południem ŁTSG — ŁKS Ib i na boisku W. K. S.-u o godz. 15.45 SKS — Union Touring.

Nowy zarząd

K.S. Union Touring

W niedzielę odbyło się w lokalu klubowym doroczne Walne Zebranie Union-Touringu, na którem wybrano następujący nowy zarząd: prezes — p. Leopold Rode, wiceprezesi pp. Küster i A. Herman, sekretarze pp. Matzke i Szerfer E., skarbnicy O. Eier i Gruhn, gospodarze pp. Szönborn i inż. Bartel, członkowie bez mandatu: pp. Eulenfeld, Ryszak, M. Szerfer, Jacobi, inż. Kałczewski i A. Dreger. Kierownictwa poszczególnych sekcyj objęli: motocyklowej — W. Stolarow, tenisowej i łyżwiarskiej — A. Herman, piłkarskiej — A. Guze, lekkoatletycznej — E. Bayer, gier sportowych — L. Brauer, hokejowej — K. Brauer, narciarskiej — A. Richter, strzeleckiej — p. A. Glezel.

Nowiny lekkoatletyczne

— W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Juljanowie bieg naprzełaj o mistrzostwo okręgu dla mężczyzn na dystansie 5 klm.

— Sekcja lekkoatletyczna KP Zjednoczone została w tym sezonie mocno osłabiona, gdyż kilku jej najlepszych zawodników odsługuje służbę wojskową m. in. Rosław i Brajer.

— ŁKS zamierza zorganizować w połowie kwietnia bieg dla głuchoniemych na dystansie 2 klm. Poza tem ŁKS urządza 14 kwietnia bieg naprzełaj dla zawodników niestowarzyszonych.

— W dniu 7 kwietnia odbędzie się na boisku ŁKS-u dzień sztafet męskich oraz bieg naprzełaj dla kobiet na dystansie około 1.000 mtr. o mistrzostwo okręgu.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś, we wtorek, po raz 31-szy ciesząca się w dalszym ciągu rekordowem powodzeniem komedja Katajewa „Kwiecista droga" po cenach zniżonych od 40 gr. do 2.70.

W środę o godz. 7.30 arcydzieło Fredry „Pan Benet" oraz „Dożywocie" a w czwartek o godz. 7.30 „Kwiecista droga". Oba te przedstawienia przeznaczone są dla związków robotniczych.

Już w piątek wejdzie na afisz wstrząsająca sztuka L. Herzera „Morfium" z udziałem Edwarda Żyteckiego, w którego reżyserji rewelacja ta zostanie wystawiona.

Na ukończeniu próby wielkiego misterjum passyjnego „Golgota".

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18).

Dziś, we wtorek, dnia 26 bm. o godz. 8.15 wiecz. po raz ostatni operetka w 3 aktach H. Zerletta p. t. „Biała czy czarna?" muzyka Otto Urucka, reżyserja Zięciakiewicza.

TEATR „ROZMAITOŚCI".

Gościnne występy znakomitych artystów Very Kaniewskiej i Paula Breitmana w popularnej sztuce „Di szykerte". Ceny biletów 1 zł.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

WTOREK, 26 marca 1935 r.

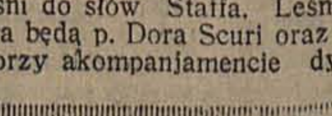
6.30—6.33 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33—6.36 Pobudka do gimnastyki. 6.36—6.50 Gimnastyka. 6.50—7.15 Muzyka — płyty. 7.15—7.25 Dziennik poranny. 7.25—7.45 Muzyka — płyty. 7.45—7.50 Odczytanie programu na dzień bieżący. 7.50—8.00 Wskazówki praktyczne. — 8.00 — 8.05: Audycja dla szkół. 8.05 — 11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy; Hejnał z Krakowa. 12.03—12.05: Wiadomości meteorologiczne. 12.05—12.50 Koncert zespołu Tadeusza Seredyńskiego (tr. ze Lwowa). 12.50—12.55 Chwilka dla kobiet. 12.55—13.00 Dziennik południowy. 13.00—13.45. F. Mendelsohn-Bartholdy: 1) Uwertura ze „Snu nocy letniej"; — 2) Koncert skrzypcowy e-moll — wyk. J. Szigetti — (płyty) 13.45—13.50 Z rynku pracy. 13.50—13.55. Wiadomości gospodarcze. 13.55—14.00 Przegląd giełdowy. 14.00—14.45 Muzyka lekka — płyty. 14.45—15.45 Przerwa.
15.45—16.30. Koncert orkiestry pp. pod dyr. mjr. Stefana Lidzkiego - Śledzińskiego.
16.30—16.45. Opowiadania dla dzieci młodszych — wygł. Stary Doktór.
16.45—17.00. „Kwadrans słynnych artystów" — — Jan Kiepura — płyty.
17.00—17.15: „Skrzynka P.K.O."
17.15—17.35. Michał Świerzyński: Kwartet smyczkowy w wyk. Kkartetu Polskiego.
17.35—17.50. Utwory na ksylofon solo (płyty).
17.50—18.00. Skrzynka językowa — korespondencję bież. omówi prof. St. Słoński.
18.00—18.15. Recital śpiewaczy Marji Trąbczyńskiej. (Tr. z Poznania).
18.15—18.30: Fragment teatralny.
18.30—18.45. Koncert reklamowy.
18.45—19.07. Muzyka baletowa — płyty.
19.07—19.15: Zapowiedź programu na dzień następny.
19.15—19.25: Muzyka (płyty).
19.25—19.30. Wiadomości sportowe lokalne.
19.30—19.35. Wiadomości sportowe ogólnopolskie.
19.35—19.50. Duet saksofonowy Wykonawcy: — Henryk Ogurek i Miecz. Hoherman.
19.50—20.00: Feljeton aktualny.
20.00—20.45. Recital fortepianowy Bolesława Kona poświęcony utworom J. S. Bacha. Objaśnienia wygłosi Witold Hulewicz.
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00. „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce".
21.00—22.30. Komedja muzyczna „Czarujący chłopiec" (Piosenka o Nadinie) muz. E. Straussa. Przekład M. Hemara, radjofonizacja i reżyserja Tad. Laskowskiego. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. Karola Lewickiego, Janina Brochwiczówna, Jula Kraszewska, Aleksander Żabczyński, Andrzej Bogucki i inni.
22.30—22.45 „Pomnik tragicznej miłości" (Marjanna d'Alcoforado) — feljeton wygłosi Jan Kuczawa.
22.45—23.00. Muzyka salonowa.
23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

MONACHJUM. Drobiazgi muzyczne.
REGIONAL. Muzyka taneczna.
PRAGA. Trio g-moll Smetany
STOCKHOLM. Muzyka lekka.
RZYM. Wieczór muzyczny.
MEDJOLAN. Koncert symfoniczny.
PALERMO. Koncert symfoniczny.
BEROMUENSTER. Koncert wieczorny.

AUDYCJA ŁÓDZKICH KOMPOZYTORÓW.

Jutro w środę o godz. 20-ej Łódź nada audycję, złożoną z utworów dwuch kompozytorów łódzkich: prof. F. Halperna i prof. J. Pawłowskiego. Wykonawcami pieśni do słów Staffa, Leśmiana, Tetmajera będą p. Dora Scuri oraz p. K. Szupka przy akompanjamencie dyr. T. Rydera.

Polscy „najeźdźcy“ we Francji

Fala szowinizmu zwraca się przeciw imigrantom polskim. — Francuzi zapomnieli, kto odbudował po wojnie ich kraj. — Ten kij ma dwa konce

„Murzyn zrobił swoje, murzyn może odejść“

Paryż w marcu.

Od dłuższego szeregu miesięcy obserwujemy we Francji rosnącą z tygodnia na tydzień **falę szowinizmu, zwracającego się przeciw cudzoziemskim, a między innymi, jeżeli nie w pierwszym rzędzie, przeciw polskim imigrantom.** Na szczęście szowinizm francuski nie ma w sobie ani krzty mistycyzmu, nie powołuje się na naukowe banialuki rasistowskie, nie organizuje szturmówek, rekrutujących się zpośród fanatycznych apostołów Nowej Francji, ale wywodzi się poprostu ze zdrowych i logicznych, choć może niesympatycznych, kalkulacji gospodarczych. Przed piętnastu laty, kiedy roboty we Francji było dużo, a ludzi do roboty mało, cudzoziemcy byli mile zapraszani i głaskami po głowach; obecnie, kiedy roboty jest mniej, a ludzi nie ubywa, **cudzoziemcy są wypraszani i kopani w siedzenie.**

Niechęć francuzów do cudzoziemców — imigrantów ma trzy źródła. Pierwsze z nich to **wrogość dołów społecznych,** a w pierwszym rzędzie sfer robotniczych, dla których rzesze cudzoziemców stanowią **nienawistną konkurencję na coraz ciaśniejszym rynku pracy.** Drugie z nich to **wrzenie młodzieży uniwersyteckiej** przeciw zalewowi uczelni francuskich przez cudzoziemskich akademików, pragnących wykorzystywać swe dyplomy na ziemi francuskiej. Trzecie i może najpoważniejsze to **nienawiść do cudzoziemców za ferment,** jaki wnoszą do życia francuskiego.

Nie da się zaprzeczyć, że cudzoziemcy rzeczywiście zalali w ostatnich latach francuzom sadła za skórę, wśród bardzo licznej rzeszy obcokrajowców, nadużywających gościnności francuskiej, najwyrazistrze postacie: **zabójcy prezydenta republiki Doumera, zabójców króla Aleksandra i ministra Bartou, no, a przedewszystkiem Stawiskiego.**

Walka z najazdem cudzoziemców stała się we Frencji hasłem dnia. Wszędzie się o tem pisze i wszedzie się o tem mówi: **w Izbie Deputowanych i w Quartier Latin, na przedmieściach Paryża i w zagłębiach górniczych na północy, wschodzie i południu Francji.** A popularny tygodnik paryski „Je suis partout“ wydelegował jednego ze swych wybitnych współpracowników, Luciana Rebatet, do zapoznania się zbliska z różnojęzycznemi oddziałami najeźdźców, koczującemi na ziemi francuskiej. W sumiennie opracowanym cyklu reportaży Lucjan Rebatet **dużo miejsca poświęca emigrantom polskim.**

Ponieważ obserwacje jego, nacechowane usilnym obektywizmem, zawierają wiele interesującego materiału faktycznego o naszych emigrantach, a jednocześnie odzwierciadlaja znakomicie ustosunkowanie się francuzów do polaków, zamieszkałych we Francji, uważam za bardzo wskazane zapoznanie z niemi polskich czytelników w kraju.

Cykl reportaży Luciana Rebatet nosi wymowny tytuł: **Inwazja.** Rozdziały, poświęcone najeźdźcom polskim, zaczynają się od kurtuazyjnego **ukłonu w stronę polskiej emigracji politycznej z XIX wieku.** Poczem autor przystępuje dopiero do omówienia **polskiej emigracji robotniczej,** z którą zapoznał się podczas reporterskiej wyprawy do departamentów Nord i Pas de Calais:

„Jeszcze w zeszłym roku emigranci polscy na terenie tych dwóch niewielkich departamentów **reprezentowali siłę 400.000 ludzi.** Ludzie ci stanowili element, idealnie nadający sie do naturalnej asymilacji. Ale rozsiano ich zbyt gęsto na małych przestrzeniach (co jest winą naszej francuskiej administracji) i, zamiast wsiąkać w grunt, potworzyli **niedostępne kolonje cudzoziemskie, filje swojej dalekiej ojczyzny.**

Tereny, na których zagospodarowali się polacy, były dwadzieścia lat temu **terenami działań wojennych nie mniej zażartych jak pod Verdun czy na Chemin des Dames.** Kiedy zaraz po zakończeniu wojny, przystąpiono do odbudowywania zniszczonych fabryk i kopalni, zwrócono się, w braku rąk roboczych, do górników z Westfalji i z Górnego Śląska, które (!!) zostały właśnie przywrócone Polsce“. („**które**“—pisze szczodry p. Rebatet, przydzielajac w swej typowej dla ludzi zachodu nieznajomości geografji **Westfalję do Rzeczypospolitej Polskiej**).

„Polacy byli już przed woiną sprowadzani do Francji do robót rolnych. Nie cieszyli się jednak u nas zbyt dobrą opinją. Coprawda rekrutacja emigrantów polskich zajmowali sie wówczas agenci spod ciemnej gwiazdy. W roku 1919-ym mieliśmy szczęśliwszą rękę. Pierwsza partja polaków, sprowadzonych w liczbie 20.000 ludzi, przedstawiała się znakomicie i dostarczyła nam **pierwszorzędnych górników, wykwalifikowanych, dzielnych i pracowitych, którzy dokonali olbrzymiego dzieła odbudowy.** Było to zachetą do dalszego sprowadzania polaków. Ale tu, niestety wmieszało się do sprawy Państwo, któremu zawsze pilno wsadzić swoje trzy grosze tam, gdzie ich najmniej potrzeba. Pod protektoratem Państwa powstało w roku 1924 **Generalne Towarzystwo Imigracyjne** (S.G.I.) i weszło w kontakt z biurami emigracyjnemi w Polsce, Czechosłowacji i Jugosławji.

S.G.I. wzięło na siebie olbrzymie zadania: **angażowanie imigrantów na kontrakty, przewożenie wpoprzek Europy batalionów robotniczych i rozwożenie emigrantów po Francji wprost do ich nowych chlebodawców.** Pociagi emigracyjne były podzielone na trzy izolowane partje wagonów: jedna była przeznaczona dla kawalerów, druga dla dziewcząt, trzecia dla małżeństw i dzieci. Ze stacji rozdzielczej Toul samotni rolnicy, jadący do odległych ferm, podróżowali często przez Francje z adresem przyszłego chlebodawcy, wypisanym na tekturze, zawieszonej na szyi.

Niewątpliwie praca S.G.I. miała swoje znaczenie i wartość. Ale S.G.I. było prywatnem przedsiębiorstwem, obliczonem na zysk i zarabiającem na każdym sprowadzonym robotniku 600 franków. Wobec tego główny nacisk w pracy S.G.I. był położony **na ilość a nie na jakość** I jaki był wynik tego? Zamiast 100.000 górników, którzy zasymilowali by się z łatwością **sprowadzono 400.000 górników i rozmieszczono ich na małej przestrzeni kilku departamentów, gdzie stworzyli jednolitą masę polska, niedającą się zasymilować żadnemi ekonomicznemi i politycznemi środkami“.**

Oto są ogólne refleksje Luciana Rebatet. Jeszcze bardziej interesujace wrażenia bezpośrednie z zetknięcia się z polskiemi ośrodkami emigracyjnemi odłóżmy na jutro.

Żer.

Konstytucja Rzeczy
uchwalona w dniu

I. Rzeczpospolita Polska

Art. 1.

1) Państwo polskie jest wspólnem dobrem wszystkich obywateli.

2) Wskrzeszone walką i ofiarą najlepszych swoich synów ma być przekazywane w spadku dziejowym z pokolenie w pokolenie.

3) Każde pokolenie obowiązane jest wysiłkiem własnym wzmóc siłę i powagę państwa.

4) Za spełnienie tego obowiązku odpowiada przed potomnością swoim honorem i swojem imieniem.

Ar. 2.

1) Na czele państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej.

2) Na Nim spoczywa odpowiedzialność wobec Boga i historji za losy państwa.

3) Jego obowiązkiem naczelnym jest troska o dobro państwa, gotowość obronną i stanowisko wśród narodów świata.

4) W Jego osobie skupia się jednolita i niepodzielna władza państwowa.

Art. 3.

1) Organami państwa pozostającemi pod zwierzchnictwem Prezydenta Rzeczypospolitej są:
Rząd.
Sejm,
Senat,
Siły zbrojne.
Sądy,
Kontrola Państwowa.

2) Ich zadaniem naczelnem jest służenie Rzeczypospolitej.

Art. 4.

1) W ramach państwa i w oparciu o nie kształtuje się życie społeczeństwa.

2) Państwo zapewnia mu swobodny rozwój, a gdy tego dobro powszechne wymaga, nadaje mu kierunek lub normuje jego warunki.

3) Państwo powoła samorząd terytorjalny i gospodarczy do udziału w wykonywaniu zadań życia zbiorowego.

Art. 5.

1) Twórczość jednostki jest dźwignią życia zbiorowego.

Państwo zapewnia obywatelom możność rozwoju ich wartości osobistych oraz wolność sumienia słowa i zrzeszeń.

3) Granicą tych wolności jest dobro powszechne.

Art. 6.

1) Obywatele winni są Państwu wierność oraz rzetelne spełnienie nakładanych przez nie obowiązków.

Art. 7.

1) Wartością wysiłku i zasług obywatela na rzecz dobra powszechnego mierzone będą jego uprawnienia do wpływania na sprawy publiczne.

2) Ani pochodzenie, ani wyznanie, ani płeć, ani narodowość nie mogą być powodem ograniczenia tych uprawnień.

Art. 8.

1) Praca jest podstawą rozwoju i potęgi Rzeczypospolitej.

2) Państwo roztacza opiekę nad pracą i sprawuje nadzór nad jej warunkami.

Art. 9.

Państwo dąży do zespolenia wszystkich obywateli w harmonijnem współdziałaniu na rzecz dobra powszechnego.

Art. 10.

1) Żadne działanie nie może stanąć w sprzeczności z celami państwa, wyrażonemi w jego prawach.

2) W razie oporu państwo stosuje środki przymusu.

II. Prezydent Rzeczypospolitej

Art. 11.

Prezydent Rzeczypospolitej jako czynnik nadrzędny w państwie, harmonizuje działania naczelnych organów państwowych.

Art .12.

Prezydent Rzeczypospolitej: a) mianuje według swego uznania Prezesa Rady Ministrów, a na jego wniosek mianuje ministrów; b) zwołuje i rozwiązuje Sejm i Senat; c) zarządzą otwarcie, odroczenie i zamknięcie sesji Sejmu i Senatu; d) jest zwierzchnikiem sił zbrojnych; e) reprezentuje państwo nazewnątrz, przyjmuje przedstawicieli państw obcych i wysyła przedstawicieli państwa polskiego; f) stanowi o wojnie i pokoju; g) zawiera i ratyfikuje umowy z innemi państwami; h) obsadza urzędy państwowe, Jemu zastrzeżone.

Art. 13.

1) Prezydent Rzeczypospolitej korzysta z uprawnień osobistych, stanowiących Jego prerogatywy.

2) Do prerogatyw tych należy:

a) wskazywanie jednego z kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej i zarządzenie głosowania powszechnego;

b) wyznaczanie na czas wojny następcy Prezydenta Rzeczypospolitej;

c) mianowanie i odwoływanie prezesa Rady Ministrów, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego i prezesa Najwyższej Izby Kontroli;

d) mianowanie i zwalnianie naczelnego wodza i generalnego inspektora sił zbrojnych;

e) powoływanie sędziów Trybunału Stanu;

f) powoływanie senatorów, piastujących mandat z wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej;

g) mianowanie i zwalnianie szefa i urzędników Kancelarji Cywilnej;

h) rozwiązywanie Sejmu i Senatu przed upływem kadencji;

i) oddawanie członków rządu pod sąd Trybunału Stanu;

j) stosowanie prawa łaski.

Art. 14.

1) Akty urzędowe Prezydenta Rzeczypospolitej wymagaja do swej ważności podpisu prezesa Rady Ministrów i właściwego Ministra.

2) Akty urzędowe wypływające z prerogatyw Prezydenta Rzeczypospolitej nie wymagają kontrasygnaty.

Art. 15.

1) Prezydent Rzeczypospolitej za swe akty urzędowe nie jest odpowiedzialny.

2) Za czyny niezwiązane ze sprawowaniem urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej nie może być pociągnięty do odpowiedzialności w okresie urzędowania.

Ar. 16.

1) Wybór Prezydenta Rzeczypospolitej odbywa się w sposób następujący:

2) Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej wybiera Zgromadzenie Elektorów.

3) Ustępującemu Prezydentowi Rzeczypospolitej służy prawo wskazania innego kandydata.

4) Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej z tego uprawnienia skorzysta, wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej dokonają obywatele w głosowaniu powszechnem z pomiędzy dwu kandydatów: Zgromadzenia Elektorów i ustępującego Prezydenta Rzeczypospolitej.

5) Jeżeli ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej oświadczy że nie zamierza skorzystać z prawa wskazania kandydata albo w ciągu 7 dni od dokonanego przez Zgromadzenie Elektorów wyboru nie wskaże innego kandydata i nie zarządzi głosowania powszechnego — kandydat Zgromadzenia Elektorów uznany będzie za obranego na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Ar. 17.

1) Zgromadzenie Elektorów składa się z Marszałka Senatu jako przewodniczącego Marszałka Sejmu jako jego zastępcy, z prezesa Rady Ministrów, pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, generalnego inspektora sił zbrojnych oraz 75 elektorów wybranych z pośród obywateli najgodniejszych w 2/3 przez Sejm i 1/3 przez Senat.

2) Mandaty elektorów wygasają z mocy samego prawa w dniu objęcia urzędu przez nowoobranego Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 18.

1) Zgromadzenie Elektorów zwołuje Prezydent Rzeczypospolitej najpóźniej na 15-ty dzień przed upływem swego urzędowania.

2) Na trzy dni przed terminem Zgromadzenia Sejm i Senat zbiorą się każdy zosobna na zaproszenie swych marszałków, celem dokonania wyboru elektorów.

3) Jeżeli Sejm i Senat są rozwiązane, a wynik wyborów do Izb ustawodawczych w nowym składzie nie jest jeszcze ogłoszony, wyboru elektorów dokonają posłowie i senatorowie wchodzący w skład poprzedniego Sejmu i Senatu.

Art. 19.

1) Prezydent Rzeczypospolitej składa przed objęciem urzędu przysięgę treści następującej:

Świadom odpowiedzialności wobec Boga i historji za losy państwa przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy Świętej Jedynemu na urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej praw zwierzchniczych państwa bronić, jego godności strzec, ustawę konstytucyjną stosować względem wszystkich obywateli równą kierować się sprawiedliwością, zło i niebezpieczeństwo od państwa odwracać, a troskę o jego dobro za naczelny poczytywać sobie obowiązek. Tak mi dopomóż Bóg i święta Syna Jego męka, Amen.

2) Akt złożenia przysięgi stwierdzają podpisem: nowoobrany Prezydent Rzeczypospolitej oraz osoby urzędowe obecne przy zaprzysiężeniu.

Art. 20.

1) Okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej trwa **lat 7, licząc** od dnia objęcia urzędu.

2) Okres ten przedłuża się o czas niezbędny do ukończenia postępowania wyborczego w przypadku gdy dokonania wyboru nowego Prezydenta Rzeczypospolitej będzie zarządzone głosowanie powszechne.

Art. 21.

Jeżeli przed upływem 7-letniego okresu urzędowania nastąpi zgon Prezydenta Rzeczypospolitej albo Prezydent zrzeknie się urzędu — Marszałek Senatu zwoła niezwłocznie Zgromadzenie Elektorów celem wskazania przez nie kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej, a w razie wskazania ze swej strony innego kandydata, zarządzi głosowanie powszechne.

Art. 22 .

1) Jeżeli Prezydent nie może trwale sprawować urzędu Marszałek Senatu zwoła połączone Izby ustawodawcze celem rozstrzygnięcia czy urząd Prezydenta należy uznać za opróżniony.

2) Uchwała uznająca urząd za opróżniony zapada większością 3/5 ustawowej liczby członków izb połączonych.

3) W przypadku powzięcia powyższej uchwały marszałek Senatu zwoła niezwłocznie Zgromadzenie Elektorów.

Art. 23.

W czasie gdy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej jest opróżniony, funkcje Prezydenta sprawuje zastępczo Marszałek Senatu, a gdyby Senat był rozwiązany, Marszałek rozwiązanego Senatu. Korzysta on wówczas ze wszystkich uprawnień z urzędem Prezydenta Rzeczypospolitej związanych.

Ar. 24.

1) W razie wojny okres urzędowania Prezydenta Rzeczypospolitej przedłuża się do upływu 3 miesięcy od zawarcia pokoju; Prezydent Rzeczypospolitej osobnym aktem ogłoszonv w gazecie rządowej wyznaczy wówczas swego następcę na wypadek opróżnienia się urzędu przed zawarciem pokoju.

2) W razie objęcia przez następcę urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej okres jego urzędowania trwa do upływu 3 miesięcy od zawarcia pokoju.

III. Rząd

Art. 25.

1) Rząd kieruje sprawami państwa niezastrzeżonemi innym organom władzy.

2) Rząd składa się z prezesa Rady Ministrów i ministrów.

3) Prezes Rady Ministrów reprezentuje rząd, kieruje jego pracami oraz ustala ogólne zasady polityki państwowej.

4) Ministrowie kierują poszczególnemi działami administracji państwowej albo spełniają poruczone im zadania szczególne.

5) Organizacja rządu, a w szczególności zakres działania prezesa Rady Ministrów, Rady Ministrów i ministrów — określi dekret Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 26.

Ministrowie dla rozstrzygania spraw wymagających uchwały wszystkich członków Rządu tworzą Radę Ministrów pod przewodnictwem prezesa Rady Ministrów.

Art. 27.

1) Prezes Rady Ministrów, Rada Ministrów i ministrowie mają prawo wydawać rozporządzenia celem wykonania aktów ustawodawczych i z powołaniem się na nie.

2) Rozporządzenia te nie mogą stać w sprzeczności z aktami ustawodawczemi i będą ogłaszane w Dzienniku Ustaw.

Art. 28.

Prezes Rady Ministrów i ministrowie są odpowiedzialni politycznie przed Prezydentem Rzeczypospolitej i mogą być przez niego w każdym czasie odwołani.

Art. 29.

1) Sejm w wykonaniu prawa kontroli parlamentarnej nad działalnością rządu może zażądać ustąpienia rządu lub ministra.

2) Wniosek taki może być zgłoszony tylko podczas sesji zwyczajnej, a głosowanie nad nim nie może się odbyć na posiedzeniu, podczas którego został zgłoszony.

3) Jeżeli za wnioskiem wypowie się Sejm zwykłą większością głosów, a Prezydent Rzeczypospolitej w ciągu 3 dni nie odwoła rządu lub ministra, ani też izb ustawodawczych nie rozwiąże — wniosek będzie rozpatrzony przez Senat na najbliższem posiedzeniu.

4) Jeżeli Senat wypowie się za wnioskiem uchwalonym przez sejm, Prezydent Rzeczypospolitej odwoła rząd lub ministra, chyba, że rozwiąże Sejm i Senat.

Art. 30.

1) Niezależnie od odpowiedzialności politycznej przed Prezydentem Rzeczypospolitej i parlamentarnej przed Sejmem prezes Rady Ministrów i ministrowie ponoszą odpowiedzialność konstytucyjną przed Trybunałem Stanu za umyślne naruszenie Konstytucji lub innego aktu ustawodawczego dokonane w związku z urzędowaniem.

2) Prawo pociągania prezesa Rady Ministrów lub ministra do odpowiedzialności konstytucyjnej służy Prezydentowi Rzeczypospolitej, a także Sejmowi i Senatowi w izbach połączonvch.

3) Uchwała izb połączonych oddająca prezesa Rady Ministrów lub ministra pod sąd Trybunału zapada większością 3/5 głosów przy obecności conajmniej połowy ustawowej liczby członków izb połączonych.

IV. Sejm

1) Sejm sprawuje funkcje ustawodawcze i kontrolę nad działalnością rządu; nadto do Sejmu należy ustalenie budżetu i nakładanie ciężarów na obywateli.

2) Kontrola nad działalnością rządu wyraża się w prawie Sejmu:

a) żądania ustąpienia rządu lub ministra:

b) pociągania wespół z Senatem prezesa Rady Ministrów lub ministra do odpowiedzialności konstytucyjnej;

c) interpelowania rządu;

pospolitej Polskiej
23 marca 1935 roku

d) zatwierdzania corocznie zamknięć rachunków państwowych i udzielania rządowi absolutorjum;

e) udziału w wykonywaniu kontroli nad długami państwa.

3) Funkcje rządzenia państwem nie należą do Sejmu.

Art. 32.

1) Sejm składa się z posłów wybranych w głosowaniu powszechnem, tajnem, równem i bezpośredniem.

2) Kadencja Sejmu trwa lat 5, licząc od dnia zwołania.

3) Rozwiązanie Sejmu przed upływem kadencji wymaga wskazania powodu.

4) Nowe wybory zarządza Prezydent Rzeczypospolitej w ciągu 30 dni od rozwiązania Sejmu

5) Głosowanie odbędzie się nie później niż 60-tego dnia po zarządzeniu wyborów.

6) W głosowaniu nie biorą udziału wojskowi, należący do zmobilizowanej części wojska lub marynarki wojennej.

Art. 33.

1) Prawo wybierania ma każdy obywatel bez różnicy płci, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 24 oraz korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich.

2) Prawo wybieralności ma każdy obywatel, mający prawo wybierania, jeżeli ukończył lat 30.

3) Ordynacja wyborcza do Sejmu ustali podział państwa na okręgi wyborcze, określi liczbę posłów, unormuje postępowanie wyborcze, tudzież oznaczy kategorje osób, pozbawionych prawa wybierania i wybieralności z braku dostatecznych przymiotów moralnych lub umysłowych.

Art. 34.

1) Sejm wybiera ze swego grona Marszałka na okres kadencji.

2) Do czasu ukonstytuowania się następnego Sejmu Marszałek zachowuje uprawnienia służące mu przy wyborze Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 35.

1) Sejm będzie zwołany na pierwsze posiedzenie w nowej kadencji nie później niż 30-go dnia po ogłoszeniu wyniku wyborów do izb ustawodawczych.

2) Sesja zwyczajna Sejmu będzie otwarta corocznie najpóźniej w listopadzie i nie może być zamknięta przed upływem 4 miesięcy, chyba, że budżet będzie uchwalony w terminie wcześniejszym.

3) Sesja zwyczajna może być odroczona na dni 30.

4) Odroczenie na okres dłuższy lub ponowienie odroczenia wymaga zgody Sejmu.

5) Okresu przerwy, spowodowanej odroczenia sesji nie wlicza się do biegu terminów, przepisanych Konstytucją dla czynności Sejmu.

Art. 36.

1) Prezydent Rzeczypospolitej według swego uznania może w każdym czasie zarządzić otwarcie sesji nadzwyczajnej Sejmu, a uczyni to w ciągu dni 30 na wniosek conajmniej połowy ustawowej liczby posłów.

2) Podczas sesji nadzwyczajnej przedmiotem obrad Sejmu mogą być wyłącznie sprawy, wymienione w zarządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej albo we wniosku o otwarcie takiej sesji, zgłoszonym przez posłów oraz sprawy, których załatwienia na najbliższej sesji wymagają ustawy lub regulamin, albo które Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek prezesa Rady Ministrów lub Marszałka Sejmu uzna za nagłe.

Art .37.

Uchwały Sejmu zapadają zwykłą większością głosów przy obecności conajmniej 1/3 ustawowej liczby posłów, jeżeli Konstytucja inaczej nie stanowi.

Art. 38.

1) Posiedzenia Sejmu są jawne.

2) Sejm może uchwalić tajność obrad.

3) Protokół i stenogram wydawany z polecenia Marszałka są wyłącznem stwierdzeniem przebiegu obrad Sejmu.

4) Nikogo nie można pociągać do odpowiedzialności za ogłaszanie i rozpowszechnianie sprawozdań z jawnych obrad Sejmu, jeżeli odtwarzają one w pełni i ściśle przebieg tych obrad.

Art. 39.

1) Posłowie składają przed objęciem mandatu ślubowanie treści następującej:

Świadom obowiązku wierności wobec Państwa polskiego ślubuję uroczyście i zaręczam honorem, jako poseł na Sejm Rzeczypospolitej, w pracy na rzecz dobra państwa nie ustawać, a troskę o jego godność, zwartość i moc za pierwsze mieć sobie przykazanie.

2) Odmowa ślubowania lub ślubowanie z zastrzeżeniem równoznaczne jest z nieprzyjęciem mandatu.

Art. 40.

Posłowie otrzymują djety i mają prawo do bezpłatnego korzystania z państwowych środków komunikacyjnych w granicach Państwa.

Art. 41.

1) Posłowie korzystają tylko z takich rękojmi nietykalności, jakich wymaga ich uczestnictwo w pracach Sejmu.

2) Za treść wygłoszonych w Sejmie przemówień lub zgłoszonych wniosków i interpelacyj oraz za niewłaściwe zachowanie się podczas obrad — posłowie odpowiadają tylko przed Sejmem.

3 Jednakże za wystąpienie sprzeczne z obowiązkiem wierności wobec Państwa Polskiego albo zawierające znamiona przestępstwa ściganego z urzędu — poseł może być uchwałą Sejmu albo na żądanie Marszałka Sejmu lub ministra Sprawiedliwości oddany pod Sąd Trybunału Stanu i orzeczeniem tego Trybunału pozbawiony mandatu poselskiego.

4) Za naruszenie praw osoby trzeciej podczas obrad Sejmu poseł może być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej tylko za zezwoleniem Sejmu.

Art. 42.

1) Posłowie odpowiadają za działalność niezwiązaną z uczestnictwem w pracach Sejmu narówni z innymi obywatelami.

2) Jednakże karne postępowanie sądowe lub administracyjne a także postępowanie dyscyplinarne wszczęte przeciw posłowi przed lub po uzyskaniu mandatu należy na żądanie Sejmu zawiesić do wygaśnięcia mandatu.

3) Przedawnienie nie biegnie w czasie zawieszenia postępowania karnego lub dyscyplinarnego.

4) Poseł zatrzymany w czasie trwania sesji nie z nakazu sądu będzie na żądanie Marszałka Sejmu niezwłocznie wypuszczony na wolność.

Art. 43.

1) Poseł nie może sprawować mandatu senatorskiego.

2) Ustawa oznaczy urzędy i stanowiska, których przyjęcie pociąga za sobą utratę mandatu poselskiego.

3) Posłowi nie wolno wykonywać czynności niedających się pogodzić ze sprawowaniem mandatu pod skutkami określonemi w ustawie.

Art. 44.

1) Posłowi nie wolno na swoje ani na obce imię ani też w imieniu przedsiębiorstw, spółek lub towarzystw na zysk obliczonych nabywać dóbr państwowych ani podejmować się dostaw i robót rządowych ani otrzymywać od rządu koncesji lub innych korzyści osobistych.

2) Za naruszenie powyższych zakazów poseł będzie na żądanie Marszałka Sejmu lub prezesa Najwyższej Izby Kontroli oddany pod sąd Trybunału Stanu i orzeczeniem tego Trybunału pozbawiony mandatu poselskiego i korzyści osobistych od rządu otrzymanych.

3) Marszałek Sejmu może na podstawie uchwały komisji regulaminowej powziętej większością 3/5 głosów udzielić posłowi w poszczególnym przypadku zezwolenia na wejście z rządem w stosunek prawny, jeżeli stosunek ten nie jest sprzeczny z dobrymi obyczajami.

Art. 45.

1) Prezes Rady Ministrów, ministrowie i delegowani przez nich urzędnicy mają prawo brać udział w posiedzeniach Sejmu oraz przemawiać poza koleją mówców.

2) Posłowie mogą zwracać się do prezesa Rady Ministrów i ministrów z interpelacjami w sprawach dotyczących ich zakresu działania w sposób określony regulaminem.

3) Prezes Rady Ministrów lub interpelowany minister obowiązany jest, udzielić odpowiedzi w ciągu 45 dni, albo podać powody uzasadniające odmowę udzielaniem wyjaśnień.

V. Senat

Art. 46.

1) Senat, jako druga izba ustawodawcza, rozpatruje budżet i projekty ustaw, uchwalone przez Sejm oraz uczestniczy w wykonywaniu kontroli nad długami państwa.

2) Nadto Senat narówni z Sejmem, choć bez prawa początkowania, bierze udział w rozstrzyganiu następujących spraw:

a) o wniosku żądającym ustąpienia rządu lub ministra;

b) o ustawach zwróconych izbom ustawodawczym przez Prezydenta Rzeczypospolitej do ponownego rozpatrzenia;

c) o zmianie Konstytucji;

d) o uchylaniu zarządzeń wprowadzających stan wyjątkowy.

Art. 47.

1) Senat składa się z senatorów, powołanych w 1/3 przez Prezydenta Rzeczypospolitej ,a w 2/3 w drodze wyboru.

2) Kadencja Senatu rozpoczyna się i kończy jednocześnie z kadencją Sejmu.

3) Ordynacja wyborcza do Senatu określi liczbę senatorów oraz sposób ich powoływania, tudzież oznaczy kategorje osób, którym służy bądź prawo wybierania i wybieralności.

Art. 48.

Art. 34—45, dotyczące Sejmu, stosuje się odpowiednio do Senatu.

VI. Ustawodawstwo

Art. 49.

1) Aktami ustawodawczemi są: a) ustawy, b) dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej.

2) Żaden akt ustawodawczy nie może stać w sprzeczności z Konstytucją.

Art. 50.

1) Prawo inicjatywy ustawodawczej służy rządowi i Sejmowi.

2) Inicjatywa ustawodawcza w sprawach budżetu, kontyngentu rekruta i ratyfikacji umów międzynarodowych należy wyłącznie do rządu.

3) Sejm nie może bez zgody rządu uchwalić ustawy pociągającej za sobą wydatki ze skarbu państwa, dla których niema pokrycia w budżecie.

Art. 51.

Zaciągnięcie pożyczki państwowej, zbycie lub obciążenie nieruchomego majątku państwowego, oszacowanego na kwotę ponad 100.000 zł., nałożenie podatków lub opłat publicznych, ustanowienie ceł lub monopoli, ustalenie systemu monetarnego, jak również przyjęcie gwarancji finansowej przez skarb państwa może nastąpić tylko na mocy aktu ustawodawczego.

Art. 52.

1) Umowy z innemi państwami handlowe, celne, obciążające stale skarb państwa, zawierające zobowiązanie nałożenia nowych ciężarów na obywateli albo powodujące zmianę granic Państwa — wymagają przed ratyfikacją zgody izb ustawodawczych wyrażonej w ustawie.

2) Prezydent Rzeczypospolitej w przypadkach niecierpiących zwłoki może przed ratyfikacją na wniosek Rady Ministrów wprowadzić tymczasowo w życie wszystkie lub niektóre postanowienia zawarte w umowach handlowych lub celnych.

Art. 53.

1) Każdy projekt ustawy, przez Sejm uchwalony, będzie przekazany Senatowi do rozpatrzenia.

2) Uchwałę Senatu odrzucającą projekt lub wprowadzającą w nim zmiany uważa się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej większością 3/5 głosów.

Art. 54.

1) Prezydent Rzeczypospolitej stwierdzi podpisem moc konstytucyjnie uchwalonej oraz zarządzi jej ogłoszenie w Dzienniku Ustaw.

2) Prezydent Rzeczypospolitej może w ciągu 30 dni od otrzymania projektu ustawy zwrócić go Sejmowi z żądaniem ponownego rozpatrzenia, które może nastąpić nie wcześniej niż na najbliższej sesji zwyczajnej.

3) Jeżeli izby ustawodawcze większością ustawowej liczby posłów i senatorów uchwalą ponownie projekt bez zmian, Prezydent Rzeczypospolitej stwierdziwszy podpisem moc ustawy, zarządzi jej ogłoszenie.

Art. 55.

1) Ustawa może upoważnić Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów w czasie i zakresie przez nią oznaczonym; upoważnieniem tem nie może być objęta zmiana Konstytucji.

2) Prezydent Rzeczypospolitej ma prawo w czasie gdy Sejm jest rozwiązany, wydawać w razie konieczności państwowej dekrety w zakresie ustawodawstwa państwowego z wyjątkiem: a) zmiany Konstytucji, b) ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu, c) budżetu, d) nakładania podatków i ustanawiania monopoli, e) systemu monetarnego, f) zaciągania pożyczek państwowych, g) zbywania i obciążania nieruchomego majątku państwowego, oszacowanego na kwotę ponad 100.000.

3) Dekrety, oparte na przepisach artykułu niniejszego, będą wydawane na wniosek Rady Ministrów i mogą być zmieniane lub uchylane tylko aktem ustawodawczym.

Art. 56.

Dekrety, dotyczące organizacji rządu, zwierzchnictwa sił zbrojnych, oraz organizacji administracji rządowej, mogą być wydawane w każdym czasie, a zmieniane lub uchylane tylko przez takież dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 57.

1) Dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej mają moc ustawy lub będą z powołaniem się na podstawę konstytucyjną ogłaszane w Dzienniku Ustaw.

2) Ilekroć Konstytucja lub ustawy dla unormowania poszczególnej dziedziny z zakresu ustawodawstwa wymagają ustawy, dziedzina ta może być unormowana również dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanym w warunkach Konstytucją oznaczonych.

VII. Budżet

Art. 58.

1) Ustawa ustala corocznie budżet państwa.

2) Rząd składa Sejmowi na sesji projekt budżetu nie później niż na 4 miesiące przed rozpoczęciem roku budżetowego.

3) Na rozpatrzenie budżetu pozostawia się Sejmowi 90 dni od złożenia projektu przez rząd. Senatowi — 20 dni od upływu terminu przepisanego dla Sejmu

4) Na rozpatrzenie zmian zaproponowanych przez Senat, pozostawia się

(Dokończenie na str. 10-ej).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (dokończenie)

Sejmowi 10 dni od upływu terminu przepisanego dla Senatu.

5) Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie budżetu:

a) w brzmieniu nadanem mu przez izby ustawodawcze, jeżeli Sejm i Senat w przepisanych terminach budżet rozpatrzyły, b) w brzmieniu nadanem mu przez Sejm, jeżeli Senat w przepisanym terminie budżetu nie rozpatrzył, c) w brzmieniu nadanem mu przez Senat jeżeli Sejm w przepisanym terminie budżetu lub zmian Senatu nie rozpatrzył, d) w brzmieniu projektu rządowego jeżeli ani Sejm, ani Senat w przepisanych terminach budżetu nie rozpatrzyły.

Art. 59.

1) Wydatki nie zaprojektowane w budżecie nie mogą być uchwalone, a zaprojektowane nie mogą być podwyższone bez zgody rządu.

2) Rząd nie może czynić wydatków bez upoważnienia ustawowego, chyba że zachodzi konieczność państwowa; w tym wypadku rząd na podstawie uchwały Rady Ministrów, dokona niezbędnego wydatku przesyłając do Sejmu w terminie 7-dniowym od powzięcia uchwały projekt ustawy o przyznaniu kredytów dodatkowych. Uchwała Rady Ministrów będzie jednocześnie ogłoszona w gazecie rządowej i podana do wiadomości Najwyższej Izby Kontroli.

Art. 60.

1) Państwo nie może pozostawać bez budżetu.

2) Jeżeli z powodu rozwiązania izb ustawodawczych budżet lub przynajmniej prowizorjum budżetowe do dnia, w którym rozpoczyna się nowy okres budżetowy nie jest uchwalony — rząd ma prawo pobierać dochody i czynić wydatki w granicach zeszłorocznego budżetu aż do czasu uchwalenia prowizorjum budżetowego lub budżetu, który rząd złoży nowo obranemu Sejmowi na pierwszem posiedzeniu.

3) Zasadę powyższą stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy Sejm złożony mu projekt budżetu w całości odrzuci i z tem, że rząd w ciągu dni 7 od odrzucenia prześle do Sejmu nowy projekt budżetu lub prowizorjum budżetowego i że wydatki, czynione przez rząd według zeszłorocznego budżetu, nie mogą być wyższe w poszczególnych pozycjach od zaprojektowanych w budżecie odrzuconym.

VIII. Siły zbrojne

Art. 61.

1) Siły zbrojne stoją na straży bezpieczeństwa i praw zwierzchniczych Rzeczypospolitej.

2) Wszyscy obywatele są obowiązani do służby wojskowej i świadczeń na rzecz obrony Państwa.

Art. 62.

1) Prezydent Rzeczypospolitej zarządza corocznie pobór rekruta w granicach ustalonego kontyngentu.

2) Zmiana kontyngentu wymaga aktu ustawodawczego.

Art. 63.

1) Prezydent Rzeczypospolitej wydaje dekrety w zakresie zwierzchnictwa sił zbrojnych, a w szczególności określił dekretem organizację naczelnych władz wojskowych oznaczając w nim sposób kontrasygnowania aktów wydawanych przez siebie jako Zwierzchnika sił zbrojnych.

2) Prezydent Rzeczypospolitej postanawia o użyciu sił zbrojnych do obrony Państwa.

3) W razie mianowania naczelnego wodza prawo dysponowania siłami zbrojnemi przechodzi na niego.

4) Za akty związane z dowództwem naczelny wódz odpowiada przed Prezydentem Rzeczypospolitej jako Zwierzchnikiem sił zbrojnych.

IX. Wymiar sprawiedliwości

Art. 64.

1) Sądy wymierzają sprawiedliwość w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

2) Przez wymiar sprawiedliwości sądy strzegą ładu prawnego w Państwie i kształtują poczucie prawne społeczeństwa.

3) Sędziowie są w sprawowaniu swego urzędu sędziowskiego niezawiśli.

4) Orzeczenia sądowe nie mogą być zmieniane ani uchylane przez inne organa władzy.

5) Sądy nie mają prawa badać ważności aktów ustawodawczych należycie ogłoszonych.

Art. 65.

1) Sędziów mianuje Prezydent Rzeczypospolitej, jeżeli ustawy inaczej nie stanowią.

2) Organizację sądów tudzież odrębne stanowisko sędziów, ich prawa i obowiązki oraz uposażenie — określą ustawy.

Art. 66.

1) Sędzia może być złożony z urzędu zawieszony w urzędowaniu, przeniesiony na inne miejsce lub w stan spoczynku wbrew swojej woli jedynie mocą orzeczenia sądowego i tylko w przypadkach ustawą przewidzianych.

2) Zasada ta nie dotyczy przypadku, gdy przeniesienie sędziego na inne miejsce urzędowania lub w stan spoczynku jest wywołane zmianą w organizacji sądów, postanowioną przez akt ustawodawczy.

Art. 67.

Sędzia nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia właściwego sądu dyscyplinarnego, ani zatrzymany bez nakazu sądu, chyba że został schwytany na gorącym uczynku.

Art. 68.

1) Żadna ustawa nie może zamykać obywatelowi drogi sądowej dla dochodzenia krzywdy lub szkody.

2) Poręcza się wolność osobistą, nietykalność mieszkania i tajemnicę korespondencji.

3) Ustawy określą warunki, w jakich może być dokonana rewizja osobista lub domowa albo naruszona tajemnica korespondencji.

4) Nikt nie może być pozbawiony sądu, któremu z prawa podlega, ani karany za czyn, niezabroniony przez prawo przed jego popełnieniem, ani też zatrzymany bez nakazu sądu dłużej niż 48 godzin.

5) Sądy wyjątkowe są dopuszczalne tylko w przypadkach przewidzianych w ustawie.

6) Ustawy przeprowadzą zasadę, że sprawy, których karę orzekła władza administracyjna, będą na żądanie strony przekazane na drogę postępowania sądowego.

Art. 69.

1) Prezydent Rzeczypospolitej władny jest aktem łaski darować lub złagodzić skazanemu karę wymierzoną orzeczeniem prawomocnem, tudzież uchylić skutki skazania.

Art. 70.

1) Powołuje się: a) Sąd Najwyższy do spraw sądowych cywilnych i karnych, b) Najwyższy Trybunał Administracyjny do orzekania o legalności aktów administracyjnych oraz c) Trybunał Kompetencyjny do rozstrzygania sporów o właściwość między sądami a innemi organami władzy.

2) Odrębną organizację sądów wojskowych i właściwość, tok postępowania oraz prawa i obowiązki członków tych sądów określą ustawy.

Art. 71.

1) Do orzekania w sprawach ministrów, senatorów i posłów pociągniętych do odpowiedzialności konstytucyjnej powołuje się Trybunał Stanu złożony z pierwszego prezesa Sądu Najwyższego, jako przewodniczącego, oraz 6 sędziów.

2) Sędziów Trybunału Stanu i ich zastępców powołuje na okres 3-letni Prezydent Rzeczypospolitej spośród sędziów sądów powszechnych, przedstawionych w liczbie podwójnej w połowie przez Sejm, a w połowie przez Senat z równomiernem uwzględnieniem kandydatów każdej z izb ustawodawczych.

X. Administracja państwowa

Art. 72.

1) Administracja państwowa jest służbą publiczną.

2) Administrację państwowa sprawują: a) administracja rządowa, b) samorząd terytorjalny, c) samorząd gospodarczy.

Art. 73.

1) Dla celów administracji ogólnej Państwo będzie podzielone pod względem terytorjalnym na obszary administracyjne a mianowicie: województwa, powiaty oraz gminy miejskie i wiejskie.

2) Podział na województwa wymaga aktu ustawodawczego.

3) Gminy miejskie mogą w warunkach oznaczonych ustawą tworzyć powiat lub województwo grodzkie.

Art. 74.

Organizację administracji rządowej, a w szczególności zakres działania jej organów określi dekret Prezydenta Rzeczypospolitej.

Art. 75.

1) Stosownie do podziału Państwa na obszary administracyjne powołuje się do urzeczywistnienia zadań administracji państwowej w zakresie potrzeb miejscowych samorząd wojewódzki, powiatowy i gminny.

2) Samorządy mają prawo w zakresie, ustawą oznaczonym, wydawać dla swego obszaru normy, obowiązujące pod warunkiem zatwierdzenia tych norm przez powołane do tego władze nadzorcze.

3) Samorządy mogą być łączone w związki dla wykonywania zadań szczególnych.

4) Ustawa może nadać zwiazkom osobowość publiczno-prawna.

5) Nadzór nad działalnością samorządu sprawuje rząd przez swoje organa samorządu wyższego stopnia.

Art. 76.

1) Dla poszczególnych dziedzin życia gospodarczego powołuje sie samorząd gospodarczy, obejmujacy Izby rolnicze, przemysłowo - handlowe, rzemieślnicze, pracy, wolnych zawodów, oraz inne zrzeszenia publiczno-prawne.

2) Ustawy mogą łączyć izby w związki i nadawać im osobowość publiczno-prawną.

3) Do rozważania zagadnień, dotyczących całokształtu życia gospodarczego, opinjowania o projektach ustaw gospodarczych, tudzież harmonizowania poczynań w poszczególnych gałęziach gospodarstwa narodowego — może być ustawą powołana Naczelna Izba Gospodarcza.

4) Nadzór nad działalnością samorządu gospodarczego sprawuje rzad przez powołane do tego organa.

XI. Kontrola państwowa

Art. 77.

1) Do kontroli pod względem finansowym gospodarki państwa oraz związków publiczno - prawnych, badania zamknięć rachunków państwa, przedstawiania Sejmowi corocznie wniosków o absolutorjum dla rządu, powołuje się Najwyższą Izbę Kontroli, opartą na zasadzie kolegjalnej i niezawisłości członków jej kolegjum.

2) Najwyższa Izba Kontroli jest niezależna od rządu.

3) Prezydent Rzeczypospolitej mianuje i odwołuje prezesa Najwyższej Izby Kontroli, a na jego wniosek i z jego kontrasygnatą mianuje i odwołuje członków jej kolegjum.

4) Prezes Najwyższej Izby Kontroli jest za sprawowanie swego urzędu odpowiedzialny według zasad ustalonych dla odpowiedzialności ministrów.

XII. Stan zagrożenia państwa

Art. 78.

1) W razie zagrożenia Państwa z zewnątrz, jak również w razie rozruchów wewnętrznych lub rozległych knowań o charakterze zdrady stanu, zagrażających ustrojowi lub bezpieczeństwu Państwa oraz bezpieczeństwu obywateli — Rada Ministrów za zezwoleniem Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzi stan wyjątkowy na obszarze całego państwa lub części zagrożonej.

2) Zarządzenie takie będzie przesłane do Sejmu w ciągu 7 dni od ogłoszenia.

3) Jeżeli Sejm jest rozwiązany, zarządzenie o ogłoszeniu stanu wyjątkowego będzie złożone nowo obranemu Sejmowi na pierwszem posiedzeniu.

4) Sejm może zażądać uchylenia zarządzenia.

5) Wniosek taki nie może być głosowany na posiedzeniu, podczas którego został ogłoszony.

6) Jeżeli Senat wypowie się za uchwałą Sejmu, rząd niezwłocznie uchyli zarządzenie.

7) Ogłoszenie stanu wyjątkowego daje rządowi prawo zawieszania na czas trwania tego stanu swobód obywatelskich oraz możność korzystania z uprawnień szczególnych, przewidzianych ustawą o stanie wyjątkowym.

Art. 79.

1) W razie konieczności użycia sił zbrojnych do obrony Państwa, Prezydent Rzeczypospolitej zarządza stan wojenny na obszarze całego państwa lub jego części.

2) Podczas trwania stanu wojennego Prezydent Rzeczypospolitej ma prawo bez upoważnienia izb ustawodawczych wydawać dekrety w zakresie ustawodawstwa państwowego z wyjątkiem zmiany Konstytucji, przedłużyć kadencję izb ustawodawczych do czasu zawarcia pokoju oraz otwierać, odraczać i zamykać sesje Sejmu i Senatu w terminach dostosowanych do potrzeb obrony Państwa, jak również powoływać do rozstrzygania spraw, wchodzących w zakres działania izb ustawodawczych, Sejm i Senat w zmniejszonym składzie, wyłonionym przez te izby.

3) W czasie trwania stanu wojennego rząd korzysta z uprawnień, przewidzianych ustawą o stanie wojennym.

XIII. Zmiana Konstytucji

Art. 80.

1) Zmiana Konstytucji może być dokonana z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej, rządu lub jednej czwartej ustawowej liczby głosów.

2) Wniosek postawiony przez Prezydenta Rzeczypospolitej może być głosowany tylko w całości i bez zmian, lub ze zmianami, na które rząd imieniem Prezydenta Rzeczypospolitej wyrazi zgodę.

3) Ustawa, zmieniająca Konstytucję z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej, wymaga zgodnych uchwał Sejmu i Senatu, powziętych zwykłą większością głosów; z inicjatywy zaś rządu lub Sejmu — zgodnych uchwał, powziętych większością ustawowej liczby posłów i senatorów.

4) Prezydent Rzeczypospolitej może w ciągu 30 dni od otrzymania projektu ustawy, zmieniającego Konstytucję zwrócić go Sejmowi z żądaniem ponownego rozpatrzenia, które może nastąpić nie wcześniej, niż na następnej kadencji.

5) Jeżeli izby ustawodawcze uchwalą ponownie projekt bez zmian. Prezydent Rzeczypospolitej stwierdziwszy podpisem moc ustawy, zarządzi jej ogłoszenie, chyba, że rozwiąże Sejm i Senat

XIV. Przepisy Końcowe

Art. 81.

1) Niniejsza ustawa konstytucyjna wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2) Jednocześnie uchyla się ustawę z dnia 17 marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44 poz. 267) wraz ze zmianami wprowadzonemi ustawą z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 442), z wyjątkiem artykułów 99, 109 do 118 oraz 120.

3) Ustawa konstytucyjna z dnia 15 lipca 1920 r. zawierająca statut organiczny województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 497), wraz ze zmianami wprowadzonemi ustawami z dnia 8-go marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 146) z dnia 30 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 449), z dnia 18 października 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 608) oraz z dnia 18 marca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 240) zachowuje swą moc z tem, że art. 44 ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73 poz. 497) nadaje się brzmienie:

„Zmiana niniejszej ustawy konstytucyjnej wymaga ustawy państwowej" i że uchyla się art. 2 ustawy z dnia 8-go marca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 146).

Kurjer Handlowo-Przemysłowy
łódzkiego okręgu włókienniczego.

Sprawy gospodarcze
w nowej Konstytucji

Zasadnicze elementy życia gospodarczego potraktowane są w nowej konstytucji **odmiennie, aniżeli w konstytucji z 1921 roku.**

Z tej dziedziny, kardynalną bodaj jest deklaracja, zawarta w artykule 8. Brzmi ona następująco:

Praca jest podstawą rozwoju i potęgi Rzeczypospolitej. Państwo roztacza opiekę nad pracą i sprawuje nadzór nad jej warunkami".

Aczkolwiek w tym tekście, w odróżnieniu od starej konstytucji (art. 102) nie powiedziano nic o obowiązku ubezpieczenia na wypadek braku zatrudnienia, choroby, nieszczęśliwego wypadku i niedołęstwa — niemniej **prymat pracy, jako elementu gospodarczego, proklamowany jest równie, jak dotychczas—uroczyście.**

Pierwotny tekst nowej konstytucji — co jest dość znamienne — nie zawierał odpowiednika **art. 99 konstytucji starej,** stwierdzającego, że **„Rzeczpospolita Polska uznaje wszelką własność .....jako jedną z najpoważniejszych podstaw ustroju i porządku prawnego";** teza ta jest uzupełniona jak wiemy, normą, uznającą **wyjątkowy charakter wszelkich monopolów państwowych i wywłaszczeń.** Dopiero widocznie przy ostatecznej redakcji, **uznano za właściwe podkreślić rolę ustrojową własności** i w końcowym artykule nowej konstytucji, **cały art. 99 starej konstytucji zachowano w mocy.**

Państwo nasze **nie ma być ani etatystycznem, ani interwencjonistycznem.** Przeciwnie — w artykule 5-tym, znajdujemy nader solenne stwierdzenie:

„Twórczość jednostki, jest dźwignią życia zbiorowego".

Przy dobrych chęciach — tę formułkę można wypełnić treścią o zabarwieniu wystarczająco liberalistycznem. Hołd złożony w art. 5-tym **inicjatywie prywatnej,** witamy dlatego z całem uznaniem.

Sankcjonując inicjatywę prywatną jako czynnika głównego — państwo zastrzega sobie zarazem w ogólniejszej, niż dotąd formie **możność wkraczania w życie społeczeństwa** (zresztą nie tylko — gospodarcze), bowiem wedle art. 4 „gdy tego dobro powszechne wymaga, **nadaje mu kierunek lub normuje** jego warunki"

W zakresie **organizacji życia gospodarczego** — nowa konstytucja powtarza **w mało zmienionej postaci dotychczasowe zasady o powołaniu samorządu** obejmujące izby rolnicze, przemysłowo-handlowe, rzemieślnicze, pracy, wolnych zawodów i in. Naczelna Izba Gospodarcza, która wedle starej konstytucji, była obowiązkowem — choć nigdy nie utworzonem ciałem — wedle nowej „**może być ustawą powołana".** Jej zadania, w drodze recepcji z państwa korporatywnego, polegają nietylko na rozważaniu zagadnień ogólno-gospodarczych i opinjowaniu odnośnych projektów, ale i na **„harmonizowaniu poczynań w poszczególnych gałęziach".**

Dr. A. Z.

NOTOWANIA BAWEŁNY.

NOWY YORK. Loco 11.20, kwiecień 10.80, maj 10.86—88, czerwiec 10.89, lipiec 10.92—94 sierpień 10.80, wrzesień 10.68, październik 10.56—59, listopad 10.62, grudzień 10.68—69, styczeń 10.70.

NOWY ORLEAN. Loco 11.14, maj 10.84, lipiec 10.88, październik 10.52 grudzień 10.61, styczeń 10.64, marzec 10.72.

LIVERPOOL. Loco 6.45, marzec 6.29, kwiecień 6.25, maj 6.24, czerwiec 6.22, lipiec 6.19, sierpień 6.12, wrzesień 6.04, październik 5.97 listopad 5.94, grudzień 5.94, styczeń 5.94, luty 5.94, marzec 5.94.

EGIPSKA. Loco 8.32, marzec 8.52, maj 8.00, lipiec 7.97, październik 7.90, listopad 7.90 styczeń 7.90, marzec 7.90.

UPPER. Loco 7.40, marzec 7.35, maj 7.25, — lipiec 7.04, październik 6.95, listopad 6.95, styczeń 6.92 marzec 6.94.

BREMA. Loco 13.17, maj 13.45, lipiec 12.81.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: dolary — sprzedaż — 5.27, kupno 5.24 i pół, poż. budowlana 46.50—46.00, dolarówka 53.00—52.50, poż. inwestycyjna 113.50—113.25, poż. stabilizacyjna 70.75—70.25, Bank Polski — 90.00—89.50, 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933— 53.50—53.25, 5 proc. L. Z. m. Łodzi, serja 9 — 62.50—62.00, 4 i pół proc. L. Z. m. Łodzi 57.50— 57.00. Tendencja utrzymana.

Przemysł pończoszniczy nieprzygotowany do sezonu

Brak pończoch na rynku. — W ciągu tygodnia wszystkie zapasy zostały rozsprzedane. Produkcja nie może pokryć zapotrzebowania

W łódzkim przemyśle pończoszniczym rozpoczął się w tygodniu ubiegłym sezon letni. **Przyjechało do Łodzi bardzo wielu kupców** z innych dzielnic Polski, szczególniej z Poznania, Lwowa, Wilna i Warszawy, którzy **nabyli większe partje pończoch.** Szczególnym popytem cieszyły się pończochy jedwabne oraz dziecinne, tak zw. patenty, które, jak wiadomo sa specjalnością produkcji Aleksandrowa.

W związku z tak poważnym wzrostem popytu **w ciągu tygodnia prawie całe zapasy pończoch, znajdujące się na składach fabrycznych w Łodzi zostały wyprzedane i nawet dał się odczuć dotkliwy brak poszczególnych gatunków.**

Fakt ten komentowany jest w sferach łódzkich kupców pończoszniczych jako sensacja, dotychczas bowiem powszechnem było mniemanie, że wskutek długotrwałego zastoju w handlu pończoszniczym producenci mają duże zapasy towarów na składach i że z łatwością pokryją nawet poważnie zwiększone zapotrzebowanie. Jak się jednak okazało, obliczenia były mylne. **Na składach nie było tak wielkich zapasów, jak sądzono, to też wobec poważnie zmniejszonej produkcji zostały one szybko wyprzedane.**

Obecnie, wskutek zeszłotygodniowego ożywienia, producenci zyskali niezbędną gotówkę dla zakupów surowca **i prawie wszystkie fabryki tej branży zostały uruchomione, jednakże istnieje obawa, iż przemysł nie zdoła już zaspokoić całkowitego zapotrzebowania,** tembardziej, iż okres obecnego sezonu b ędzie stosunkowo krótki, a kupcy prowincjonalni chcą jak najszybciej zaopatrzyć się w towary.

To nieprzygotowanie sie przemysłu pończoszniczego do sezonu, niedostosowanie się podaży do popytu świadczy **o dezorganizacji handlowej tego przemysłu na terenie Łodzi i może mieć dla niego opłakane skutki.**

W wyniku silnego wzrostu zbytu i szybkiego wyczerpania zapasów **ceny pończoch jedwabnych średnich gatunków podwyższone zostały z 17 do 18 zł. za tuzin.** Gatunki drogie, o cenie 30 — 32 zł. za tuzin, wobec znacznie mniejszego zapotrzebowania na nie, nie podrożały. Pomimo jednak tej zwyżki cen, wyroby pończosznicze w r. b. są znacznie tańsze, przed rokiem bowiem cena średnich gatunków dochodziła do 26 zł. Tak znaczna redukcję cen w stosunku do sezonu zeszłorocznego tłumaczą **ostrą konjunkturą w tej branży,** zwłaszcza miedzy firmowemi i niefirmowemi artykułami pończoszniczemi.

Mocniejsza tendencja dla walut

Rynek papierów bez zainteresowania

Tendencja na rynku walutowym była wczoraj **utrzymana z lekkim odcieniem zwyżkowym.** Funty notowano: na giełdzie warszawskiej 25.39, wobec 25.36 w sobotę. W obrotach rynku łódzkiego, kurs kształtował się w granicach od **25.50 w żądaniu do 25.25 w płaceniu.** — Bank Polski kupował funty po 25.15.

Notowania dolara wynosiły wczoraj na giełdzie warszawskiej 5.31 i jedna ósma (kabel), wobec 5. 30 i 7-8 w sobotę. W Łodzi dokonywano dewizą amerykańską niewielkich obrotów **po niezmienionym kursie 5.28 w żądaniu i 5.25 w płaceniu.** Nie uległy również zmianie notowania dolara złotego, którego **oddawano po 8.96, kupowano po 8.93.**

Zniżkową tendencję miała natomiast w dalszym ciągu belga, której strata kursowa od soboty wyniosła zgórą **2 zł. na setce.** Wczoraj notowano ją w tranzakcjach, zarówno w Warszawie, jak i Łodzi, po 119.20, wobec 121.50 w sobotę.

Kurs marki niemieckiej utrzymywał się na niskim poziomie **1.98 w sprzedaży i 1.97 w kupnie.**

Na mało ożywionym rynku papierów wartościowych, trwała tendencja słaba. Notowania poż. stabilizacyjnej były niskie zarówno na giełdzie nowojorskiej (119.00), jak i na rynkach krajowych. — W Łodzi oddawano ją **po 71.00, płacono zaś po 70.50.** Kurs dolarówki zamykał się w granicach od 54.00 do 53.00, poż. budowlanej od 47.00 do 46.00, 5 proc. L. Z. m. Łodzi od 53.75 do 53.50.

Handel zagraniczny państw „złotych"

Polska ma najmniejszy udział w wymianie krajów bloku złotego

Sekretarjat Ligi Narodów opublikował do użytku członków Komitetu Ekonomicznego studjum na temat **handlu zagranicznego państw bloku złotego,** a więc: Unji Belgijsko-Luxemburskiej, Francji, Holandji, **Polski,** Szwajcarji i Włoch.

Chodzi o obroty handlowe między temi krajami oraz o ich wymianę towarową z trzema największemi państwami, nie należącemi do bloku: Niemcami, W. Brytanją i Stanami Zjednoczonemi.

Studjum to ma na celu zilustrowanie **wymiany towarowej państw „złotych",** na której podstawie mogłaby się rozwinąć **bardziej zacieśniona wymiana gospodarcza** — np. w formie przewidzianej w protokóle, podpisanym w Brukseli 20 października 1934 r. Studjum podzielone jest w związku z tem, na trzy części: 1) handel państw bloku złotego, jako całości; 2) rzut oka na stosunki handlowe każdego z tych państw; 3) charakterystyka obrotów handlowych Niemiec, W. Brytanji i St. Zjednoczonych z państwami bloku złotego.

Z danych, dołączonych do studjum, wynika, że w r. 1933, **udział eksportu do innych krajów bloku złotego** w globalnym eksporcie poszczególnych państw „złotych" wynosił: dla Belgji 39,9 proc., dla Francji około 36 proc. (uwzględniając wymianę z protektoratami i kolonjami, jako wymianę zagraniczną), dla Szwajcarji 34,3 proc., dla Holandji 29,3 proc., dla Włoch 21,9 proc., wreszcie dla **Polski, zaledwie 20,2 proc.**

Giełda pieniężna

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie obrót dewizami był zwiększony, przy tendencji niejednolitej, przeważnie mocniejszej, wybitnie zniżkowej natomiast dla walut belgijskiej, niemieckiej i włoskiej. Notowano: Amsterdam 358.50 (+ 15), Bruksela 119.20 (—230), Berlin 212.70 (—30), Kopenhaga 113.35 (+10), Londyn 25.39 (+ 3), Medjolan 43.82 (—13), przekaz telegraficzny na Nowy Jork 5.31,13 (+ pół), Paryż 34.50 (+ pół), Praga 22.15, Sztokholm 131 (+ 20), Zurych 171.68 (+1).

W obrotach prywatnych: marka niemiecka 193.75 (—75), szyling austrjacki 98.60 (— 15), korona czechosłowacka 21.87 (—1), frank francuski 34.95 (+2), frank szwajcarski 171.50, funt sterlingów 25.37 (+1), łaty łotewskie 125, dolar gotówkowy 5.29 (+1), dolar złoty 8.95 (+2), rubel złoty 4.60 (+2), rubel srebrny 1.68, bilon 0.76. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5.26.

AKCJE. Na rynku akcyjnym sytuacja kształtowała się wybitnie słabo, z wyjątkiem akcji Haberbuscha, które silnie zwyżkowały. Najwięcej obrotów dokonano akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 88.50 (—150), Węgiel 14—13.75 (—45), Lilpopy 11.10, Modrzejów 5—5.15, Ostrowieckie 22.25—22.50—22.25 (—25), Starachowice 17.25—17.50—17.40, Haberbusch 46 (+150).

PAPIERY PROCENTOWE. W dziale papierów procentowych państwowych i prywatnych przeważała również tendencja niejednolita, przy większem zainteresowaniu dla dolarówki i 7 proc. stabilizacyjnej. Notowano: 3 proc. budowlana 46.25 (—25), 4 proc. premjowa dolarowa 53 — 53.25 (+125), 4 proc. inwestycyjna zwykła 112.50 —112 (—125), serjowa 115.75, 5 proc. konwersyjna 68.75 — 69 (+25), 5 proc. kolejowa 63, 6 proc. dolarowa 75.50, 7 proc. stabilizacyjna 70.25—70.75, w odcinkach po 500 dolarów 70.63 71.13 (—37), 8 proc. listy zastawne Przemysłu Polskiego funtowe 88.50, 4 proc. listy zastawne ziemskie 47.50—47.75 (+25), 4 i pół proc. listy ziemskie 52.25—52 (—100), 7 proc. listy zastawne ziemskie dolarowe 50 (—88), 5 proc. listy zast. Warszawy 1933 r. 60.50 — 60 — 60.50, 5 proc. Łodzi 1933 r. 53 — 53.25 (—25), 5 proc. Siedlec 1933 r. 40, 6 proc. obligacje m. st. Warszawy 6 emisja 68.50, 8 i 9 emisja 66.50. Tranzakcje dokonane a nienotowane: 5 proc. Suwałk stare 54, 8 proc. dillonowska 89.50, 7 proc. śląska 70.75, 3 proc. państwowa renta ziemska w odcinkach po 500 zł. — 73.75, za 7 proc. warszawską dolarową chciano płacić 69.50.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszem zebraniu łódzkiej giełdy zbożowo - towarowej notowano: żyto 13.50—13.75, pszenica 17.00—17.50, jęczmień przemiałowy — 15.00—15.50, jęczmień browarowy 17.00—18.00, owies jednolity 15.50—16.00, owies zbierany 15.00 —15.50, mąka żytnia 1) 20.75—21.75, mąka żytnia 2) 21.75—22.75, mąka pszenna gat. A 29.00—33.00, gat. B 28.00—29.00, gat. C 27.00—28.00, gat D 26.00—26.50 gat. E 25.00—25.50, otręby żytnie 9.50—10.50, otręby pszenne 9.75—10.00, otręby pszenne grube 10.00—10.25, rzepak 39.00—41.00, groch polny 25.00—27.00, wyka 28.00—30.00, peluszka 29.00—30.00, groch Victoria 36.00—40.00, makuch lniany 16.50—17.50, makuch rzepakowy 13.50—14.50, koniczyna czerwona 90.00—120.00, koniczyna biała 50.00—80.00, łubin żółty 11.00— 11.50, łubin niebieski 9.50—10.00, seradela 11.00 —12.00, ziemniaki jadalne 2.75—3.25, śrut Soya 20.50—21.00.

W przemyśle jedwabniczym

wybuchł nowy zatarg

W dniu wczorajszym odbyła się w okręgowej inspekcji pracy konferencja w sprawie zawarcia umowy zbiorowej w przemyśle jedwabnym zarobkowym Łodzi i Pabjanic. Sprawa ta, pozornie dość błaha, grozi jednak wywołaniem konfliktu w całym przemyśle jedwabnym, dla tego też inspekcja pragnęła doprowadzić do porozumienia robotników i przemysłowców w fabrykach zarobkowych.

Konferencja nie dała jednak żadnego rezultatu, ponieważ przedstawiciele łódzkiego przemysłu uzależnili swą zgodę na umowę od przem. pabjanickiego, ten zaś wskazał ,że wobec wielkiej konkurencji ze strony chałupników nie może umowy podpisać. Prosił więc, aby inspekcja pracy zajęła się sprawą rozrastającego się coraz bardziej przemysłu chałupniczego (i)

Przed pierwszem

zgromadzeniem Izby

Zw. Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem, **uzgodnił już z pozostałemi organizacjami przemysłowemi, kandydatury radców Izby Przem.-Handlowej z kooptacji.** W myśl powziętych uchwał, postanowiono powołać do rady Izby **pp. Roberta Geyera i dr. Stanisława Sembrata.** Trzecie miejsce, przysługujące grupie przemysłowej, zdecydowano narazie zachować w rezerwie, zaś p. **Robertowi Schweikertowi,** wysuwanemu na to stanowisko, **postanowiono zaofiarować godność korespondenta Izby.**

Kupiectwo, jak to donosiliśmy już przed tygodniem — **zamierza dokooptować inż. Oskara Grossa i dyr. Ludwika Korala.**

W razie wprowadzenia do Izby wymienionych przedstawicieli przemysłu i handlu, **Izba rozporządzałaby dwoma jeszcze mandatami:** jednym w grupie przemysłowej i jednym w grupie handlowej.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR

„SZTUKA"

KOPERNIKA 16a

Telefon 140-72

Dziś premjera!

Film, który zrozumie i odczuje głęboko każda kobieta!

„TWE USTA KŁAMIĄ"

Najbardziej fascynujący romans nowoczesnej kobiety.

Role główne: **Norma Shearer, Robert Montgomery, Herbert Marshall.**

Następny program: **„BAL W SAVOYU" Gitta Alpar, Hans Jaray.**

Początek w dni powszednie o godz. 4-ej, w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej.

BRITISH HARP & CROWN · ELASTIC · 0,03

Nożyk do golenia KORONA ELASTIC to szczyt doskonałości

KILKUPOKOJOWA WILLA

w ładnym ogrodzie z wielką oszkloną werandą w Chełmach DO SPRZEDANIA lub wydzierżawienia. Wiadomość tel. 262-00.

Matki!

Zapisujcie swe niemowlęta do

„Kropli Mleka"

Czem w budzecie jest kontrola Tem dla zdrowia bywa „OLLA"!

„OLLA" Gum..?

DOKTÓR

H. SZUMACHER

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE

Piotrkowska 56

tel. 148-62.

Od 9—1, od 5—9 pp., w niedziele i święta od 10—1.

Dr.

W. BALICKA

SIENKIEWICZA 52 (róg Nawrotu)

Nr. tel. 194-03.

Choroby skórne i weneryczne przyjmuje kobiety i dzieci od 1 do 3 i od 7 do 8-ej.

Dr. MED.

S. Kantor

Specj. CHOR. SKÓRNYCH I WENERYCZNYCH.

PIOTRKOWSKA 90

Telef. 129-45.

Przyjmuje od 8—2 i od 6—9 wiecz. w niedziele i święta od 8—2 po poł.

DR. MED.

S. Kryńska

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE (kobiety i dzieci)

Sienkiewicza 34 telef. 146-01

przyjmuje od 11—1 i od 3—4 po poł.

DOKTÓR

TREPMAN

specjalista chorób wenerycznych, skórnych, moczopłciowych,

Zawadzka 6 fr. II piętro telef. 234-12

8—12, 2—4, 6—9 wiecz. W niedziele i święta od 8—1 pp.

Dr. Med. WŁODZIMIERZ

ŻADZIEWICZ

Specjalista chorób uszu, nosa, gardła i krtani

Łódź, ul. Piotrkowska 164

tel. 125-26

przyjmuje od 4 do 8 wiecz.

Dr. Gutsztadt

AKUSZER-GINEKOLOG

Zachodnia 62

(Śródmiejska 14), tel. 129-52 przyjmuje od 11—1 i od 5—7.

„Czystość"

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi Czyszczenie szyb

Piotrkowska 44, telefon 167-45

CH. L. LIPNOWSKI, ŁÓDŹ, ULICA SIENKIEWICZA Nr. 6.

Wobec tego, że wezwanie wystosowane przez p. Prezesa Związku Kupców Juljusza Lewsztajna i mojego adwokata odnośnie złożenia wyciągu z konta mojego pozostały bez skutku, wzywam WPana poraz ostatni do przedłożenia w ciągu 5 dni wspomnianego wyciągu. Po bezskutecznym upływie tego terminu, odpowiedzialność za wszelkie wynikłe następstwa bierze na siebie p. Ch. L. Lipnowski.

I. KIMELMAN,
Łódź, ul. Piotrkowska 18.

ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NERVOSIN"

R.M.S.W. Nr. 1599 ZNAK FABR. z KOGUTKIEM

SĄ ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE

ZASTOSOWANIE:

BÓLE GŁOWY

MIGRENA, NEWRALGJA

BÓLE ZĘBÓW

GRYPA, PRZEZIĘBIENIA BÓLE: ARTRETYCZNE, STAWOWE, KOSTNE I T. P.

ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW ZE ZN. FABR. **KOGUTEK** SPRZEDAJĄ APTEKI

OBWIESZCZENIE.

Na zasadzie § 7 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 roku, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o obwodach urzędowego badania i postępowaniu w związku z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 3/1929 r. poz. 31), podaję niniejszem do publicznej wiadomości, że z mocy art. 21 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. Nr. 60/1933 r. poz. 454), §§ 1 i 2 powołanego wyżej Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 roku, oraz art. art. 48 i 72 Ustawy z dnia 23-go marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35/1933 poz. 294) uchylony zostaje podział obszaru Gminy m. Łódź na dwa obwody urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa i ustanowione zostaje od **dnia 5 kwietnia 1935 roku** jeden obwód urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa na cały obszar Gminy m. Łódź.

Urzędowe badanie zwierząt rzeźnych i mięsa, poczynając od dnia 5-go kwietnia 1935 roku, będzie dokonywane wyłącznie przez organa urzędowego badania w ich siedzibie, mieszczącej się w Łodzi przy ul. Inżynierskiej Nr. 1 w gmachu Rzeźni Miejskiej.

Łódź, dnia 25 marca 1935 roku.
KOMISARZ RZĄDOWY M. ŁODZI.
(—) inż. **WACŁAW WOJEWÓDZKI**

Pokój umeblowany

słoneczny, może być z częśc. utrzymaniem, Nawrot 2, III brama, front, II piętro, m. 31, telefon 124-03.

Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi ogłasza PRZETARG na zaopatrywanie ubezpieczonych W OKULARY i protezy oczne w czasie od 16 kwietnia 1935 r do 15 kwietnia 1936 roku. Gatunek okularów: szkło zupełnie bezbarwne, bez skaz, okrągłe, średnicy 40 mm.; oprawki „Iwoka" pełne niklowe, nanośniki „W", boczki „Comfort"; futerały podwójne „Windsor", oklejane papierem. Wadjum przetargowe i umowne: Zł. 2.000.—. Termin składania ofert upływa w dniu 4 kwietnia 1935 r. o godz. 14. Szczegółowy wykaz warunków przetargu wydaje i wzory okularów oraz futerałów okazuje zgłaszającym się Biuro Zakupów Ubezpieczalni, Łódź, ul. Wólczańska 225, front I piętro, pokój 5, w godzinach od 9 do 14 (w soboty do godz. 13-ej).

Ubezpieczalnia Społeczna w Łodzi.

+ADA+ GUM. Żądać wszędzie!

Kupno i sprzedaż

KREDENS, stoły, szafy, krzesła, lustra z powodu wyjazdu sprzedam, Aleja 1-go Maja 17, II p., m. 6. 26

OKAZYJNIE do sprzedania meble 4 pokoi, dywany perskie, lampy, porcelana, Dzwonić 240-48. 26

ZAKŁAD fryzjerski dobrze prosperujący wraz z mieszkaniem do sprzedania. Wiadomość ul. Przejazd 19, Fryzjer. 26

WYJEŻDŻAJĄC sprzedam sypialkę brzozową (ptasie oczko) białe mebelki, gabinet, kryształy. tel. 243-87.

WÓZKI dziecięce, wyżymaczki po cenach fabrycznych poleca M. Jacobi. Piotrkowska 107, sklep w podwórzu.

TANIA SPRZEDAŻ nowoczesnych mebli na dogodnych warunkach, Łódź, 6-go Sierpnia 2 (róg Piotrkowskiej).

Lokale

POKÓJ umeblowany z wszelkiemi wygodami z oddzielnem wejściem i telefonem przy kulturalnej rodzinie do wynajęcia. Wiadomość: Wólczańska 62, m. 5 — Tel. 142-55.

POSZUKIWANY od 1 kwietnia pokój umeblowany ze wszelkiemi wygodami niedrogo przy inteligentnej rodzinie dla urzędnika. Oferty sub: „J. N." do administracji „Republiki".

MIESZKANIE

4 POKOJOWE z kuchnią i wszelkiemi wygodami, słoneczne w czystym domu nie wyżej drugiego piętra w centrum miasta **POSZUKIWANE.** Oferty do „Republiki" pod „Front".

ZŁ. 160 kw. 2 pokoje z kuchnią z wygodami 250 kw. 3 pokoje, 4 -5—6 pokoje umeblowane, poleca: „Zenit", Piotrkowska 82, tel. 260-25. 26

DO WYNAJĘCIA dwa słoneczne frontowe pokoje umeblowane ewent, utrzymanie. Odpowiednie też dla adwokata, lekarza, dentysty, biura, Zawadzka 15 m. 7. Tel. 128-85. 26

KOMFORTOWY pokój niekrępujący z używalnością telefonu i łazienki do wynajęcia. Narutowicza 35, m. 2. 26

DO WYNAJĘCIA słoneczne 6-cio pokojowe mieszkanie z wszelkiemi wygodami, wyremontowane, front I p. Sienkiewicza Nr. 48 u gospodarza.

DO WYNAJĘCIA umeblowany pokój jednookienny z wygodami, niekrępujące wejście, Legjonów 48, fr. II p. m. 5

DO WYNAJĘCIA dwa pokoje z niekrępującem wejściem, utrzymaniem lub bez. ul. Zagajnikowa Nr. 34 róg Mostowej. 26

POSZUKIWANY większy lokal fabryczny w centrum miasta. Oferty sub: „Zaraz". 26

2 POKOJE elegancko umeblowane z używalnością kuchni, wszelkiemi wygodami, telefonu do wynajęcia Narutowicza 56, m. 25. 26

POSZUKIWANA kawalerka. Oferty „Sok". 26

POKÓJ umeblowany frontowy, duży dla jednej osoby zaraz do wynajęcia, Andrzeja 46, m. 8. 26

NIEKRĘPUJĄCY pokój umeblowany na kilka godzin dziennie oddam 6-go Sierpnia 28, m. 9. 26

Posady

INKASENCI agenci zatrudnieni w sprzedaży herbaty kawy na raty poszukiwani. Dowiedzieć się Lewkowicz, Nowomiejska 31.

ZDOLNA wykwalifikowana wychowawczyni (izr.) obejmie posadę przy dzieciach. Oferty sub „Wych". 26

INTELIGENTNA biuralistka, pisząca na maszynie z niemieckim, poszukuje posady na bardzo skromnych warunkach. Początkowo ewentualnie bez wynagrodzenia sub „Sumienna". 26

KREŚLARZ do kreślenia planów mierniczych poszukiwany. Piotrkowska 56, m. 9. 26

EKSPEDJENTKA branży konfekcji damskiej wyz. katolickiego lub ewangelickiego poszukiwana. Zgłosić się Piotrkowska Nr. 62 front II p., m. 8 pomiędzy 3—4 pp. 26

AGENCI do ratalnej sprzedaży herbaty, kawy itd. potrzebni. Zgłoszenia Al. Kościuszki 67, m. 21 od 10—12 i 4—6-ej. 26

PIERWSZORZĘDNY buchalter-korespondent polsko - niemiecki poszukuje posady ewent. godzinowo. Lekcje buchalterji, korespondencji. Łask. of. sub: „Samodzielny". 26

BUCHALTER - bilansista, poszukiwany od zaraz. Oferty sub „Pierwszorzędne referencje". 26

SPOŁECZNA Instytucja Żydowska poszukuje personelu na kolonje letnie: wychowawczyń, nauczycielek, gospodyni. Szczegółowe oferty do Administracji sub „K. L." 31

POTRZEBNA wykwalifikowana manikurzystka do zakładu fryzjerskiego, Narutowicza Nr. 32 od zaraz. 26

POTRZEBNA szteperka do szwów trykotów Rasz i Salomonowicz, Ogrodowa 1.

Zawiadamia się, iż Dyrekcja i Sekretarjat

STUDJUM JĘZYKOWEGO „TOW. SZERZ. WIEDZY JĘZYKOWEJ"

mieści się obecnie przy ulicy

PIOTRKOWSKIEJ 31, II p. fr.

Od 1-go Nowe Grupy jęz. angielskiego, francuskiego i niemieckiego. Zapisy codz. od 10—2 i 4—8 w. 25

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a. front. codziennie zastać od godz. 4—8 po poł.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

DLA FILATELISTÓW. Znaczki z dużej kolekcji wyprzedaję niżej cen katalog. Wiele okazów. Nawrot 36, m. 6 od godz. 2—4.

ZAGINĄŁ młody pies czarny, bronzowe łapy, obcięte uszy i ogon. Odprowadzić za wynagrodzeniem, Narutowicza 18, m. 14. 26

ZAGUBIONO świadectwo ukończenia 8-miu klas szkoły Aba w roku 1925 Len Rywki. 26

WACŁAW KASZUBA zgubił legitymację wyd. z Funduszu Bezrobocia oraz legitymacje tożsamości. 26

ZGUBIŁEM pokwitowanie z Elektrowni Łódzkiej na kaucję zł. 15— z roku 1931 na nazwisko i imię A. I. Liberman. 26

LEKARZ - DENTYSTA

B. NUSBAUMOWA

przyjmuje od 10—1 i od 6—8 po poł.

Piotrkowska 51

telef. 121-23

Do akt Nr. Km. 2032/34.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 9-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 35, m. 11 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 29 marca 1935 r. od godz. 12 w Łodzi, przy ul. Skarbowej Nr. ... odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: mebli, kształtów i innych rzeczy, oszacowanych na łączną sumę zł. 740, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 13 marca 1935 r.
Komornik (—) E. Koroczycki.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 136-56; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI" w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.